

REFERAT Forretningsudvalget 2014-2017 d. 11-10-2017

Mødedato Onsdag d. 11. oktober 2017 kl. 15:00

Mødested Mødelokale "Nyborg" i Odense Kongrescenter

Mødedeltagere Stephanie Lose, V, Jørn Lehmann Petersen, A, Karsten Uno Petersen, A (Fravær), Pia Tørving, A, Poul-Erik Svendsen, A, Kristian Grønbæk Andersen, B, John Lohff, C, Lasse Krull, C, Ida Damborg, F, Marianne Mørk Mathiesen, I, Niels Erik Søndergaard, O, Thies Mathiasen, O, Bo Libergren, V (Fravær), Sonny Berthold, V, Preben Jensen, V, Thyge Nielsen, V, Vibeke Sypli Enrum, Ø

Indholdsfortegnelse

Etablering af ekstra lokaler til afdeling R og X på OUH.....	3
Evaluering af brobyggerordning i Lægevagten.....	4
Etablering af almenmedicinsk klinik på Sydvestjysk Sygehus.....	6
Placering af de særlige pladser på psykiatriske afdelinger i Region Syddanmark.....	8
Ligestillingsredegørelse 2017.....	11
Høringssvar til SOSU Fyn vedr. grundforløb i Nyborg.....	12
Høringssvar til Rybners vedr. grundforløb i Varde.....	14
Orienteringer fra Vækstforum.....	16
Indstillinger fra Vækstforum.....	21
Status på Vanguard-initiativet.....	26
VVM-redegørelse for råstofindvinding i Andholm Grusgrav hos Nymølle Stenindustrier A/S i Røde	28
VVM-redegørelsen for råstofindvinding i Rødekro, Aabenraa Kommune, for Kudsk og Dahl A/S....	30
VVM-redegørelse for råstofindvinding i Dybvad Grusgrav hos Kudsk & Dahl A/S i Rødekro, Aabe	32
Status på arbejdet med lønkrav fra tidligere BIOS-medarbejdere.....	34
Meddelelser.....	35
Eventuelt.....	36
LUKKET - advokatundersøgelse.....	37
LUKKET - godkendelse af salgsliste.....	38
LUKKET - salg af Strandvænget i Nyborg.....	39
LUKKET - arealer til trafikantlæg.....	40

Punkt 1: Etablering af ekstra lokaler til afdeling R og X på OUH

17/29253

Resumé

I punktet fremlægges en plan for etablering af ekstra lokaler til afdeling R & X (onkologisk og hæmatologisk afdeling) på OUH.

Sagsfremstilling

Afdeling R og afdeling X har en række lokalemæssige udfordringer på grund af stadigt stigende aktivitet, tilførsel af opgaver i forbindelse med ny specialeplan m.v.

På den baggrund er begge afdelingers benyttelse af administrative lokaler gennemgået med henblik på at undersøge, om det er muligt at frigøre administrative lokaler til kliniske formål inden for afdelingernes egne fysiske rammer.

I forhold til afdeling R har der vist sig visse muligheder, men behovet for lokaler til kliniske formål overstiger langt mulighederne ved en omlægning af lokaler fra administrative til kliniske formål.

Der er således et samlet behov for at etablere lokaler til kliniske formål til begge afdelinger uden for de eksisterende fysiske rammer.

For afdeling X etableres dagbehandling og lægekonsultationer i Klørvænget 4, 1. sal (½ etage). Derved vil afdelingens samlede dagfunktioner og ambulante funktioner være samlet i Klørvænget 4, stueetage og 1. etage. Samtidig flyttes afdelingens administrative funktioner til Klørvænget 6, etage 12 og 13.

For afdeling R flyttes de administrative funktioner til afdeling X's nuværende administrative faciliteter i Klørvænget 19, bygning 56, og ambulatoriefaciliteter indrettes i Klørvænget 7, bygning 5, kælder.

En lang række kliniske afdelinger – ud over afdeling R og X – bliver berørt af den samlede plan, ligesom egentlige administrative funktioner bliver berørt.

Gennemførelsen af den samlede plan er beregnet til ca. ½ år og udgiften er 4,3 mio. kr.. Udgifterne dækker:

- Flytning og retablering af ganglaboratoriet.
- Nedbrydningsarbejder og renovering af Klørvænget 6, 12. og 13. etage.
- Nedbrydningsarbejder i forbindelse med etablering af undersøgelseslokaler til afdeling R.
- Resterende del af etablering af undersøgelseslokaler til afdeling R.
- Etablering af lokaler til dagbehandling og lægekonsultation til afdeling X.
- Diverse flytninger og lokalerenoveringer.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At OUH bevilges 4,3 mio. kr. til etablering af ekstra lokaler til afdeling R & X, finansieret af prioriteringspuljen, drift.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 19-09-2017

Indstilling tiltrådt.

Holger Gorm Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Forretningsudvalget den 11-10-2017

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Karsten Uno Petersen, Bo Libergren, Poul-Erik Svendsen og Marianne Mørk Mathiesen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Revideret notat om lokaler til afdeling R og X

Punkt 2: Evaluering af brobyggerordning i Lægevagten

17/30563

Resumé

Administrationen foreslår, at der på baggrund af en evaluering igangsættes et forsøgsprojekt i forbindelse med brobyggerordningen i Kolding. Forslaget er udarbejdet sammen med Fælles Akut Modtagelse (FAM) Kolding og Lægevagten Syddanmark.

Sagsfremstilling

I 2012 blev der i Region Syddanmark påbegyndt et forsøgsprojekt om brobyggerordning mellem Fælles Akut Modtagelse (FAM) Odense og lægevagten i Region Syddanmark. Formålet var at forbedre kvaliteten for skadestuens og lægevagtens patienter. En brobygger møder patienten ved ankomst og skal sikre kommunikation og samarbejde mellem lægevagten og sygehusets akutfunktion.

Den 23. juni 2014 besluttede regionsrådet at gøre brobyggerordningen permanent og at udbrede ordningen til regionens øvrige sygehuse. I 2015 blev brobyggerordningen etableret på sygehusene i Esbjerg, Vejle og Aabenraa. Ordningen blev først etableret i Kolding og Sønderborg i løbet af 2016 på grund af ombygninger.

I Odense er brobyggeren til stede og til rådighed for vagtlægerne i hele Lægevagtens åbningstid på sygehuset. På de andre sygehuse er brobyggerordningen fleksibel, dvs. brobyggeren kan tilkaldes ved behov inden for en afgrænset periode i Lægevagtens åbningstid.

I foråret 2017 iværksatte administrationen en evaluering af brobyggerordningerne. Ud fra evalueringen kan det konkluderes, at brobyggerordningen fungerer tilfredsstillende på de fleste sygehuse. Der har været stigende tilfredshed med ordningen efter nogle mindre begyndervanskeligheder.

I Esbjerg er brobyggerordningen inaktiv på nuværende tidspunkt, da lægevagten og skadestuen ikke kunne tilvejebringe et tilfredsstillende samarbejde om ordningen. Brobyggerordningen i Odense er p.t. den eneste ordning med fuldtidsnormering. De resterende ordninger er alle deltidsnormeret. Dette kan vanskeliggøre et optimalt og tilstrækkeligt udbytte af brobyggerordningerne.

Som led i den løbende kvalitetsforbedring af brobyggerordningen har administrationen sammen med FAM Kolding og Lægevagten Syddanmark udarbejdet forslag til et muligt forsøgsprojekt i den eksisterende brobyggerordning på Kolding Sygehus. Et eventuelt forsøgsprojekt vil medføre en udvidelse af den eksisterende ordning, så brobyggerne i forsøgsperioden er til rådighed i hele lægevagtens åbningstid samt på søn- og helligdage efter forbillede fra Odense.

Ordningen tilrettelægges som et forsøg med henblik på at vurdere effekterne af en udvidet ordning. Det foreslås, at forsøgsprojektet iværksættes pr. 1. november 2017 og udløber 1. maj 2018. Forsøgsprojektet evalueres efter cirka fire måneders drift.

Det anslås, at et forsøgsprojekt af seks måneders varighed med opnormering af brobyggerordningen i Kolding vil medføre en udgift på cirka 248.000 kr. til øgede personaleudgifter.

Administrationen foreslår, at 2018-midlerne til brobyggerordningen, svarende til 282.000 kr. fra den nedlagte ordning i Esbjerg, tilbageføres og benyttes som finansiering til det beskrevne forsøgsprojekt i Kolding. Der blev oprindeligt udmøntet i alt 582.000 kr. årligt til brobyggerordningen i Esbjerg, men heraf var de 300.000 kr. øremærket til sekretærassistance til skadesvisitationens telefoniske visitation i dagtiden. Derfor er udmøntning til brobyggerordning på Sydvestjysk Sygehus på de resterende 282.000 kr.

Det bemærkes, at der ved regionsrådets godkendelse er tale om en engangstilbageførelse af midler fra Sydvestjysk Sygehus. Såfremt forsøgsprojektet ønskes permanentgjort, skal der ansøges om yderligere midler fra "det patientnære tilbud".

Sundhedssamordningsudvalget behandlede sagen på møde den 10. oktober 2017. Udvalget godkendte indstillingen. Marianne Mørk Mathiesen stemte imod.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At det fremlagte forsøgsprojekt for brobyggerordningen i Kolding godkendes.

At forsøgsprojektet finansieres af de i forvejen udmøntede midler fra ”den patientnære indsats”.

At de udmøntede midler for 2018 til brobyggerordningen på Sydvestjysk Sygehus fra ”den patientnære indsats” videreføres til Sygehus Lillebælt, Kolding som finansiering af det fremlagte forsøgsprojekt.

Beslutning i Sundhedssamordningsudvalget den 10-10-2017

Udvalget godkendte indstillingen.

Marianne Mørk Mathiesen stemte imod.

Poul Sækmose, Preben Friis-Hauge og William Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Forretningsudvalget den 11-10-2017

Indstillingen anbefales over for regionsrådet, idet bemærkes, at der i sagsfremstillingen og indstillingen sker en tilretning af årstallet 2018 til 2017.

Socialistisk Folkeparti tog forbehold.

Karsten Uno Petersen, Bo Libergren, Poul-Erik Svendsen og Marianne Mørk Mathiesen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Beskrivelse

Udgiftsbilag

Punkt 3: Etablering af almenmedicinsk klinik på Sydvestjysk Sygehus

17/14879

Resumé

Som led i sikringen af lægedækningen i Esbjerg foreslås det, at regionen ansøger Sundheds- og Ældreministeriet om tilladelse til at etablere forsøg med nye organisationsformer efter sundhedslovens § 233, stk. 2. Konkret foreslås, at der etableres en almenmedicinsk klinik i regionalt regi på Sydvestjysk Sygehus.

Sagsfremstilling

Region Syddanmark er i henhold til sundhedsloven forpligtet til at sikre regionens borgere en god lægedækning med tilgængelige sundhedstilbud i hele regionen.

Opfyldelsen af denne forpligtelse er imidlertid udfordret i visse dele af regionen, da rekruttering af læger til disse områder er vanskelig og i perioder medfører manglende lægevalg. På trods af regionens vedvarende arbejde med at sikre lægedækning både på den lange, mellemlange og akutte bane, må det forudses, at der også de kommende år vil være lægedækningskritiske områder i regionen, herunder i Esbjerg-området. Lægedækningen i det vestjyske og særligt i Esbjerg har været kritisk udfordret gennem flere år, og det er forventningen, at det fortsat vil gøre sig gældende de kommende år. Der har gennem de seneste år været meget begrænset lægevalg i Esbjerg og omegn, og det har været nødvendigt at etablere et midlertidigt, regionsdrevet tilbud i henhold til sundhedslovens § 227, stk. 6 og efterfølgende en klinik drevet af en privat aktør.

Dette lægger op til, at der må afprøves et nyt set-up, hvor sikring af lægedækning bl.a. sker gennem nye organisationsformer i samdrift mellem sygehus og almen praksis.

Det foreslås på den baggrund derfor, at regionen ansøger Sundheds- og Ældreministeriet om tilladelse til at etablere forsøg med nye organisationsformer efter sundhedslovens § 233, stk. 2. Konkret foreslås, at der etableres en almenmedicinsk klinik i regionalt regi på Sydvestjysk Sygehus.

Ansøgningen om en sådan klinik tager afsæt i det overordnede formål at sikre borgerne lige adgang til lægehjælp og relevante sundhedstilbud. Dette skal ske ved at afprøve samdrift og nye metoder og organisatorisk set-up mellem almen praksis og sygehus. Intentionen er at optimere det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde om patienterne med det mål at sikre bedre og mere sammenhængende patientforløb. Det kommunale niveau søges også inddraget. For en nærmere uddybning af modellen henvises til bilaget med udkast til ansøgning. Klinikken vil i princippet begynde uden patienter, men der forventes en relativ hurtig tilgang til praksis på grund af det begrænsede lægevalg i byen gennem flere år og ældre lægers forventede ophør uden anden overtagelse.

Ansøgningen ligger helt på linje med den brede politiske aftale om lægedækning, der kom som opfølgning på rapporten fra regeringens lægedækningsudvalg ("Lægedækning i hele Danmark").

Der lægges op til at ansøge om en forsøgsperiode på seks år og til, at den samlede indsats vil blive finansieret af det budget, der i forvejen anvendes på området.

Det bemærkes, at udformningen af udkastet til ansøgning til ministeriet er sket i tæt samarbejde med Sydvestjysk Sygehus.

Sundhedssamordningsudvalget behandlede sagen på møde den 10. oktober 2017. Udvalgets godkendte indstillingen.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At regionen ansøger Sundheds- og Ældreministeriet om tilladelse til at etablere forsøg med nye organisationsformer efter sundhedslovens § 233, stk. 2, konkret i form af etablering af en almenmedicinsk klinik i regionalt regi på Sydvestjysk Sygehus.

Beslutning i Sundhedssamordningsudvalget den 10-10-2017

Udvalget godkendte indstillingen.

Poul Sækmose, Preben Friis-Hauge og William Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Forretningsudvalget den 11-10-2017

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Karsten Uno Petersen, Bo Libergren, Poul-Erik Svendsen og Marianne Mørk Mathiesen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Udkast - ansøgning om etablering af almenmedicinsk klinik på SVS

Tidsplan - ansøgning til ministeriet om etablering af almenmedicinsk klinik på SVS

Punkt 4: Placering af de særlige pladser på psykiatriske afdelinger i Region Syddanmark

16/31619

Resumé

Den 2. juni 2017 besluttede Folketinget, at der skal oprettes særlige pladser på psykiatriske afdelinger. Sagen vedrørende placering af pladserne blev udsat på regionsrådsmødet 26. juni 2017 på baggrund af en henvendelse fra regionens kommuner, som ønskede behovet undersøgt nærmere. Der har efterfølgende været dialog med kommunerne i en nyetableret styregruppe samt på Kommunekontaktudvalgets møde den 31. august 2017. På den baggrund foreslås etablering af i første omgang 15 særlige pladser på Psykiatrisk Afdeling Vejle og efterfølgende etablering af 16 pladser på Psykiatrisk Afdeling Esbjerg.

Sagsfremstilling

Baggrund

Den 2. juni 2017 vedtog Folketinget loven om oprettelse af særlige pladser i psykiatrien. Nationalt skal der oprettes 150 særlige pladser på psykiatriske afdelinger. Beregnet ud fra bloktilskudsandel skal Region Syddanmark stille efter etablering af 32 pladser.

Forudsætningen i økonomaftalen og den nye lovgivning er, at der skal tages udgangspunkt i eksisterende fysiske rammer, og at pladserne skal etableres på psykiatriske afdelinger. Under de forudsætninger er der reelt kun én mulighed for at etablere de særlige pladser. Det er ved at etablere 31 særlige pladser, henholdsvis et afsnit på 15 pladser på Psykiatrisk Afdeling Vejle og et afsnit på 16 pladser på Psykiatrisk Afdeling Esbjerg.

Proces for oprettelse af særlige pladser i Syddanmark

Den 26. juni 2017 udsatte regionsrådet sagen om placering af de nye særlige pladser på baggrund af en henvendelse fra regionens kommuner, som ønskede behov og konkret efterspørgsel efter pladserne undersøgt nærmere inden en endelig beslutning om antal og placering.

Efterfølgende har kommunerne foretaget en behovsanalyse, som blev præsenteret på det første styregruppemøde i august. Kommunerne tilkendegav her, at det er vanskeligt at estimere behovet for pladserne, men estimatet er 20-28 pladser. På det efterfølgende møde i Kommunekontaktudvalget den 31. august 2017 udtrykte kommunerne endnu engang bekymring for antallet af pladser.

Danske Regioner og Kommunernes Landsforening modtog den 1. september 2017 en præcisering fra Sundheds- og Ældreministeriet der klargjorde, at regionerne er ansvarlige for oprettelsen og driften af de særlige pladser, samt af at der foreligger en klar politisk aftale om, at der nationalt skal etableres 150 pladser. Brevet fra ministeriet er vedlagt.

Region Syddanmark etablerer de 31 pladser i overensstemmelse med økonomaftalens forudsætninger. På baggrund af kommunernes behovsvurdering og kommunernes bekymring for om der er tilstrækkeligt mange borgere til disse pladser, foreslås det at begynde med 15 særlige pladser på Psykiatrisk Afdeling Vejle.

Derfor lægger denne sag op til politisk stillingtagen til de driftsøkonomiske og anlægsmæssige konsekvenser af etableringen af de 15 særlige pladser på Psykiatrisk Afdeling Vejle.

Så snart det er planlægningsmæssigt og fysisk muligt, vil der blive fremlagt en særskilt sag vedrørende de anlægsmæssige og driftsøkonomiske konsekvenser af oprettelsen af de 16 særlige pladser på Psykiatrisk Afdeling Esbjerg. Den tætte dialog med kommunerne vil fortsætte frem mod oprettelsen af de 16 pladser bl.a. i regi af den nedsatte administrative styregruppe.

Som nævnt i sagen til regionsrådet den 26. juni 2017 inddrages i Esbjerg 13 ikke-disponible senge, som herefter ikke kan tages i brug, såfremt der på sigt skulle vise sig et behov for yderligere senge. De 13 ikke-disponible senge er en udløber af psykiatriplanen "Fremtidens psykiatri", hvor der var en beslutning om sengeharmonisering på tværs af regionen. Det betød, at der skulle etableres ekstra senge i Esbjerg, men da den ny- og ombyggede afdeling stod klar i 2014, viste det sig, at der ikke var behov for sengene, og derfor blev sengeafsnittet ikke åbnet. For at sikre sig mulighed for senere let at kunne åbne det ekstra sengeafsnit, hvis behovet for senge ikke holdt sig nede på niveauet i 2014, blev sengene ikke skrevet helt ud af sygehusets sengenormering, men i stedet kaldt "ikke-disponible senge".

Esbjerg-afdelingen har stadig ikke behov for sengene, og er den afdeling med den laveste belægningsprocent i Psykiatrisygehuset. Bygningen er i stedet anvendt til børne- og ungdomspsykiatrisk ambulatorium og senest i forbindelse

med sagen om sanering af skimmelsvamp, som regionsrådet behandlede den 22. maj 2017, til genhusning af den psykiatriske akutmodtagelse.

Borgerne i Vestjylland vil med beslutning om placering af de særlige pladser i Esbjerg, således ikke opleve ændringer i antallet af umiddelbart tilgængelige psykiatriske senge i Esbjerg, i forhold til situationen før de særlige pladser blev etableret.

Sengekapaciteten vil dog jf. psykiatriplanen komme tilbage på nuværende niveau for Psykiatrisygehuset som helhed, når der flyttes ind i Nyt OUH. Der er således alene tale om en midlertidig nedskrivning af Psykiatrisygehusets sengenormering.

Finansiering

Pladserne finansieres som udgangspunkt af regioner og kommuner. Staten bidrager til finansieringen. De pladser, der står ledige, afregnes efterfølgende af beliggenhedsregionen samt af alle kommuner i regionen efter en objektiv fordelingsnøgle. Ud over udgifterne til drift af pladserne kommer der penge fra staten til kompetenceudvikling, til fysiske tilpasninger samt til drift af visitationsforum.

Driftsøkonomi

I vedlagte notat redegøres for driftsøkonomien til de særlige pladser. Beregningerne viser, at der er balance mellem budgetbehov og finansiering fra kommunerne, andel af bloktilskud og egenfinansiering fra sygehuset. Der er derfor ikke behov for at tilføre Psykiatrisygehuset permanente midler ud over bloktilskuddet til at gennemføre opgaven. Der henvises til bilag for mere detaljeret gennemgang af driftsøkonomi og finansiering. I forbindelse med etablering af de særlige pladser forventes etableringsomkostninger for ca. 2,25 mio. kr. i 2018, der ikke er taget højde for i finansieringsmodellen. Det foreslås derfor, at udgifterne finansieres af psykiatriområdets centrale rammer.

Konsekvenser for sengekapaciteten på Psykiatrisk Afdeling Vejle

I Vejle blev der, som følge af gennemførelse af ”omstillingsrammen” i forbindelse med vedtagelsen af budget 2016, lukket et afsnit med 15 senge, og afdelingens budget blev reduceret. Sengenormeringen var derefter 84 inkl. 8 normerede akutsenge. Hvis der etableres 15 særlige pladser på Psykiatrisk Afdeling Vejle, vil sengenormeringen i Vejle stige til 99.

Anlægsudgifter

Der er samlet afsat 100 mio. kr. i ekstra bloktilskud til etablering af samtlige 150 særlige pladser. Baseret på bloktilskudsnøglen udgør Region Syddanmarks andel ca. 21 mio. kr.

De foreløbige undersøgelser i Vejle peger på, at der skal arbejdes med følgende elementer for at kunne rumme patientgruppen og leve op til kravene om sikkerhed, aktivitetsmuligheder og rehabilitering:

- Indvendige bygningsfysiske tiltag: Ændret funktion af forskellige rum, forbedret funktionalitet af eksisterende rum mv. (1 mio. kr.)
- Udendørs tiltag: Udvidede aktivitetsmuligheder på matriklen og i nærliggende skov, opbevaringsplads mv. (i alt 1 mio. kr.)
- Øget p-plads kapacitet i området: Nuværende p-pladskapacitet er udnyttet, og der tilføres yderligere ca. 40 pladser ved udvidelse af kommende p-hus i området (i alt 5 mio. kr.)
- Inventar: Indrette sanseintegrationsrum, vaskerum, nye senge mv. (i alt 1,3 mio. kr.)
- Omkostninger: Rådgivning, uforudsete udgifter mv. (0,9 mio. kr.)

Samtlige ændringer forventes at kunne håndteres med tilpasninger inden for de eksisterende bygningsmæssige rammer. Der ændres dermed ikke i bygningens arealmæssige forhold. Alle de indvendige bygningsfysiske tiltag vil kunne være på plads inden 1. marts 2018. De udendørs tiltag forventes gennemført i løbet af 2018.

De elementer af anlægsprojektet, der handler om bygningsfysiske tilpasninger og inventar på matriklen i Vejle, gennemføres af bygningsejeren Team OPP efter aftale med regionen. De udvidede aktivitetsmuligheder i den nærliggende skov forventes at ske som en del af et projekt sammen med Vejle Kommune. Udvidelse af p-plads-kapacitet sker som en del af det kommende p-hus-projekt ved Vejle Sygehus, hvis budget udvides fra 40 til 45 mio. kr. Frigivelse af anlægsbevilling til denne del sker i forbindelse med regionsrådets godkendelse af p-hus-projektet i Vejle.

Samlet vurderes det, at budgettet for etablering af de 15 pladser i Vejle andrager 9,2 mio. kr. For yderligere information om anlægsprojektet henvises til bilaget ”Resumé af byggeprogram”.

Sammen med de forventede anlægsudgifter til de 16 pladser i Esbjerg forventer administrationen, baseret på foreløbige vurderinger, at de samlede anlægsudgifter for de to projekter kan rummes inden for det modtagne bloktilskud på ca. 21 mio. kr. til etablering af de særlige pladser.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At der etableres 15 særlige pladser som en del af Psykiatrisk Afdeling Vejle med opstart 1. marts 2018, og at grundbudgettet hertil godkendes.

At der udmøntes 0,697 mio. kr. (2018-niveau) årligt fra 2018 og frem til administration, visitationsforum mv. af de til formålet reserverede midler.

At der udmøntes 4,511 mio. kr. i 2018 og 5,413 mio. kr. årligt (2018-niveau) fra 2019 og frem af de til formålet reserverede midler.

At Psykiatrisygehuset bevilges 2,25 mio. kr. (2018-niveau) til etableringsomkostninger i 2018.

At der afsættes 9,2 mio. kr. (indeks 139,9) i 2017 til anlægsmæssige tilpasninger, finansieret af det afsatte rådighedsbeløb til formålet.

At der meddeles anlægsbevilling og frigives rådighedsbeløb på 4,2 mio. kr. (indeks 139,9) til formålet.

At koncerndirektør Rikke Vestergaard bemyndiges til at indgå de relevante aftaler med Team OPP og Vejle Kommune inden for den meddelte anlægsbevilling.

At de resterende 16 særlige pladser etableres på Psykiatrisk Afdeling Esbjerg, så snart det er fysisk og planlægningsmæssigt muligt.

At regionsrådet forelægges en særskilt sag om de anlægsmæssige og driftsøkonomiske konsekvenser af oprettelsen af de 16 særlige pladser i Esbjerg.

At der er en tæt dialog med kommunerne forud for, at de 16 særlige pladser i Esbjerg oprettes, bl.a. i regi af den nedsatte administrative styregruppe.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 26-09-2017

Indstilling tiltrådt.

Ida Damborg og Vibeke Sypli Enrum tog forbehold.

Beslutning i Forretningsudvalget den 11-10-2017

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Socialistisk Folkeparti tog forbehold.

Karsten Uno Petersen, Bo Libergren, Poul-Erik Svendsen og Marianne Mørk Mathiesen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Brev til Danske Regioner og KL om oprettelse af 150 særlige pladser

Resumé af byggeprogram 1.1.

Driftsbudget for særlige pladser på Psykiatrisk Afdeling Vejle

Punkt 5: Ligestillingsredegørelse 2017

17/17486

Resumé

Region Syddanmark skal hvert andet år indberette en ligestillingsredegørelse til ministeren for ligestilling. Ligestillingsredegørelsen følger op på ligestillingslovens § 4 om, at alle offentlige myndigheder inden for deres område skal arbejde for ligestilling og indarbejde ligestilling i al planlægning og forvaltning. Redegørelsen har fokus på ligestilling mellem kvinder og mænd, både på serviceområdet og på personaleområdet.

Sagsfremstilling

Formålet med ligestillingsredegørelsen er at gøre status på indsatsen for at fremme ligestilling af kvinder og mænd i regionerne. Derudover skal redegørelsen bidrage til videndeling og erfaringsudveksling samt være inspiration til det videre arbejde med ligestilling.

Ligestillingsredegørelsen beskriver perioden 1. september 2015 – 31. august 2017 og skal være indsendt til ministeren for ligestilling senest den 31. oktober 2017.

Der er indhentet oplysninger om arbejdet med at fremme ligestilling mellem kønnene fra alle Region Syddanmarks arbejdspladser. På baggrund heraf er der udarbejdet en besvarelse af redegørelsen.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At redegørelsen godkendes.

Beslutning i Ligestillingsudvalget den 11-09-2017

Indstilling tiltrådt.

Henning Ravn deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Forretningsudvalget den 11-10-2017

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Karsten Uno Petersen, Bo Libergren, Poul-Erik Svendsen og Marianne Mørk Mathiesen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Ligestillingsredegørelse 2017

Punkt 6: Høringssvar til SOSU Fyn vedr. grundforløb i Nyborg

17/32471

Resumé

Social- og Sundhedsskolen Fyn har henvendt sig til Region Syddanmark med en anmodning om høringssvar fra regionsrådet i forbindelse med skolens plan om at udlægge et grundforløb 1 (GF1) inden for hovedområdet "Omsorg, sundhed og pædagogik" i Nyborg.

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsskolen Fyn (herefter SOSU Fyn) har den 22. september 2017 henvendt sig til Region Syddanmark med en anmodning om høringssvar fra regionsrådet i forbindelse med skolens plan om at udlægge et grundforløb 1 (GF1) inden for hovedområdet "Omsorg, sundhed og pædagogik" i Nyborg. Høringssvaret skal vedlægges SOSU Fyns ansøgning til Undervisningsministeriet om godkendelse til udlægningen.

Baggrunden for det nye udbud i Nyborg er de rekrutteringsproblemer, som Nyborg Kommune står over for i forhold til medarbejdere inden for pleje- og omsorgsfaget. Kommunen forventer, at placeringen af et SOSU-rettet GF1 i Nyborg vil kunne tiltrække de lokale, unge mennesker til SOSU-uddannelserne. Se vedlagte støtteerklæring fra Nyborg Kommune.

SOSU Fyn planlægger at udbyde det nye GF1 med opstart i august 2018. Grundforløbet skal placeres på Nyborg Gymnasium, der i forvejen udbyder GF1 inden for "Kontor, handel og forretningsservice" og "Teknologi, byggeri og transport" (sidstnævnte i samarbejde med Svendborg Erhvervsskole). Undervisningen i uddannelsens grundfag vil primært foregå på Nyborg Gymnasium med mulighed for samlæsning med hold fra de eksisterende erhvervsuddannelser på gymnasiet. Undervisningen i de mere praktiske SOSU-rettede fag vil primært foregå på SOSU Fyns afdeling i Svendborg.

I deres anmodning til regionen henviser SOSU Fyn til det forhold, at mange unge vælger gymnasiet, fordi de her får et godt ungemiljø. SOSU Fyn forventer derfor ligesom Nyborg Kommune, at placeringen af det nye GF1 på Nyborg Gymnasium vil kunne tiltrække flere elever til SOSU-uddannelserne.

Nyborg Gymnasium skriver i deres støtteerklæring til udlægningen, at hvis det nye GF1 oprettes, så vil gymnasiet også etablere en SOSU-linje som en del af EUD10 i 10. klassecentret, som også drives af Nyborg Gymnasium. SOSU Fyn vurderer, at et sådan tiltag vil kunne forstærke rekrutteringen til SOSU-uddannelserne yderligere.

I december 2015 modtog Nyborg Gymnasium tilsagn om støtte på 3,4 mio. kr. fra regionens uddannelsespulje til projektet "Campus bygger bro". Projektet har bl.a. til formål at forbedre overgangen mellem grundskole og ungdomsuddannelser, og en del af projektmidlerne er øremærket til et styrket samarbejde med de erhvervsuddannelser, der pt. ikke er repræsenteret i Nyborg. Udlægningen af det nye GF1 i Nyborg skal derfor ses i sammenhæng med projektet "Campus bygger bro", og en del af tilskudsmidlerne til dette projekt vil således kunne anvendes til at understøtte opstarten af det nye GF1.

SOSU Fyn har indhentet høringssvar fra Syddansk Erhvervsskole (SDE), der er den eneste anden udbyder af den pågældende GF1-retning på Fyn. SDE meddeler, at de som udgangspunkt ikke ser noget udpræget behov for oprettelse af yderligere GF1-retninger i Nyborg, men at de dog bakker op om initiativet, eftersom de ser det som en fælles udfordring at sikre, at så mange unge som muligt ledes i retning af erhvervsuddannelser.

Administrationens vurdering

Et af indsatsområderne i Syddansk Uddannelsesaftales handlingsplan 2016-2017 er "Tilgængelighed til uddannelser", hvilket på ungdomsuddannelsesområdet bl.a. omhandler tilgængeligheden til erhvervsuddannelserne. I forbindelse med det store EUD udbud fra foråret 2016 udpegede administrationen Nyborg Kommune som et af de områder i Syddanmark, hvor de unge i store dele af kommunen har en relativ lang transporttid til nærmeste udbyder af hovedområdet teknologi, byggeri og transport.

Det er derfor administrationens vurdering, at et nyt udbud af GF1 "Sundhed, omsorg og pædagogik" i Nyborg vil være et godt tiltag i bestræbelserne på, at gøre det attraktivt for flere unge at vælge en erhvervsuddannelse på grund af den lokale tilstedeværelse.

Tiltaget bidrager dermed til indfrielsen af den nationale og regionale målsætning om, at mindst 25 % skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse i 2020.

Administrationen hæfter sig desuden ved Nyborg Kommunes bemærkning om, at de har rekrutteringsproblemer inden for pleje og omsorg. Her antager administrationen, at udlægningen af det nye GF1 på sigt vil kunne bidrage til at afhjælpe

denne mangel.

Samlet set er det administrationens vurdering, at regionsrådet bør støtte tiltaget.

Proces

Det er administrationens vurdering, at det nye mulige udbud vil få de bedste betingelser for at tiltrække det fornødne antal ansøgere til at kunne muliggøre en holdoprettelse i august 2018, hvis udbudsgodkendelsen fra ministeriet kommer, imens ungdommens uddannelsesvejledning stadig er i gang med efterårets vejledningsindsats.

Udvalget for Regional Udvikling behandlede sagen på møde den 9. oktober 2017. Udvalget besluttede at anbefale indstillingen over for regionsrådet.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At vedlagte udkast til høringssvar til SOSU Fyn, hvori regionsrådet støtter udlægningen af det nye GF1 i Nyborg, godkendes.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 09-10-2017

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Karsten Uno Petersen og Poul Andersen deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Forretningsudvalget den 11-10-2017

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Karsten Uno Petersen, Bo Libergren, Poul-Erik Svendsen og Marianne Mørk Mathiesen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Anmodning fra SOSU Fyn

Støtteerklæringer fra Nyborg Kommune og Nyborg Gymnasium

Høringssvar SDE

Udkast - høringssvar til SOSU Fyn

Punkt 7: Høringssvar til Rybners vedr. grundforløb i Varde

17/32256

Resumé

Rybners i Esbjerg har henvendt sig til Region Syddanmark med en anmodning om høringssvar fra regionsrådet i forbindelse med skolens plan om at oprette et grundforløb 1 inden for hovedområdet "Fødevarer, jordbrug og oplevelser" på Campus Varde i samarbejde med Varde Handelsskole og Handelsgymnasium.

Sagsfremstilling

Rybners har udbedt sig høringssvar fra regionsrådet i forbindelse med skolens ansøgning til Undervisningsministeriet om godkendelse til at udbyde grundforløb 1 (GF1) i Varde inden for hovedområdet "Fødevarer, jordbrug og oplevelser" fra august 2019.

Foruden selve udbudsgodkendelsen søger Rybners om at få del i de tilskudsmidler, som ministeriet har stillet til rådighed i forbindelse med en forsøgsordning om oprettelse af grundforløbsafdelinger i områder med svag uddannelsesdækning. Forsøgsordningen udspringer af *Aftale om vækst og udvikling i hele Danmark* af 9. februar 2016 mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti. Der er afsat i alt 7,5 mio. kr. til forsøgsordningen, og der gives mulighed for etablering af maksimalt 5 satellitafdelinger over en 5-årig forsøgsperiode. Rybners har ansøgt om et tilskud på 1,2 mio. kr.

Rybners søger om tilskudsmidlerne både til etablering af det nævnte GF1 inden for "Fødevarer, jordbrug og oplevelser" fra august 2019 og til etablering af GF1 inden for "Teknologi, byggeri og transport" fra august 2018, ligeledes i Varde. Rybners fik godkendelsen til sidstnævnte GF1 i november 2016 bl.a. efter positivt høringssvar fra regionsrådet, og skal således ikke søge godkendelsen igen. Godkendelsesprocessen lå dog så sent på året, at vejledningen af grundskoleeleverne var overstået, da godkendelsen kom, hvilket var medvirkende til, at kun meget få elever søgte ind på det nye udbud. Udbuddet blev derfor ikke oprettet.

Hensigten med oprettelse af de to nye GF1-udbud i Varde er at imødekomme det lokale erhvervslivs mangel på faglært arbejdskraft inden for særligt byggebranchen og turismeerhvervet.

Udbuddene skal placeres som en satellitafdeling på Campus Varde ud fra en nyudviklet model, hvor undervisningen i de første uger af uddannelsen gennemføres på Campus Varde. Herefter gennemføres der hver uge en undervisningsdag på Rybners i Esbjerg, således at eleverne kender og føler sig trygge ved skolen i Esbjerg, når de efter 20 uger skal påbegynde grundforløb 2. Rybners forventer at ca. 60% af undervisningen gennemføres af undervisere fra Rybners, mens de resterende ca. 40% gennemføres af undervisere fra Varde Handelsskole og Handelsgymnasium.

Rybners har indhentet høringssvar vedr. udbuddet af GF1 inden for "Fødevarer, jordbrug og oplevelser" hos de nuværende udbydere i Syd- og Vestjylland. EUC Syd og HANSENBERG har ikke nogen kommentarer eller indvendinger mod det nye udbud. Uddannelsescenter Ringkøbing Skjern bemærker bl.a., at det er usikkert, hvorvidt det nye udbud kommer til at få en indvirkning på deres elevgrundlag. De bemærker desuden, at der er tale om et investeringstungt område. Syddansk Erhvervsskole bakker op om initiativet, men påpeger samtidig, at de generelt har svært ved at se et behov for oprettelse af yderligere udbud på tekniske uddannelser i Varde. Høringssvarene er vedlagt som bilag.

Administrationens vurdering

Et af indsatsområderne i Syddansk Uddannelsesaftales handlingsplan 2016-17 er "Tilgængelighed til uddannelser", hvilket på ungdomsuddannelsesområdet bl.a. omhandler tilgængeligheden til erhvervsuddannelserne. I forbindelse med det store EUD udbud fra foråret 2016 udpegede administrationen Varde Kommune som et af de steder i Syddanmark, hvor de unge har relativt lang transporttid til nærmeste udbyder af hovedområdet "Fødevarer, jordbrug og oplevelser".

Det er derfor administrationens vurdering, at et nyt udbud af GF1 "Fødevarer, jordbrug og oplevelser" i Varde vil være et godt tiltag i bestræbelserne på via den lokale tilstedeværelse at gøre det attraktivt for flere unge at vælge en erhvervsuddannelse. Tiltaget bidrager dermed til indfrielsen af den nationale og regionale målsætning om, at mindst 25 % skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse i 2020.

Administrationen hæfter sig desuden ved arbejdsmarkedets opbakning og antager i den forbindelse, at oprettelsen af et GF1 inden for "Fødevarer, jordbrug og oplevelser" på sigt vil kunne bidrage til at imødegå arbejdskraftsudfordringen inden for turismeerhvervet i den pågældende geografi.

Det er således administrationens vurdering, at regionsrådet bør støtte tiltaget.

Proces

Regionsrådet blev anmodet om høringssvar den 22. september 2017 og ministeriets høringsfrist er den 24. oktober 2017. Høringssvaret fremsendes derfor med forbehold for regionsrådets godkendelse på regionsrådsmødet den 30. oktober 2017.

Udvalget for Regional Udvikling behandlede sagen på møde den 9. oktober 2017. Udvalget besluttede at anbefale indstillingen over for regionsrådet.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At vedlagte udkast til høringssvar til Rybners, hvori regionsrådet støtter oprettelsen af det nye GF1 i Varde, godkendes.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 09-10-2017

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Karsten Uno Petersen og Poul Andersen deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Forretningsudvalget den 11-10-2017

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Karsten Uno Petersen, Bo Libergren, Poul-Erik Svendsen og Marianne Mørk Mathiesen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Høringssvar

Udkast - høringssvar til Rybners

Anmodning fra Rybners

Punkt 8: Orienteringer fra Vækstforum

17/107

Resumé

På Vækstforums møde den 29. september 2017 blev der drøftet en række sager, herunder en temadrøftelse om robotteknologi, udkast til Vækstforums handlings- og investeringsplan for 2018-19 og orientering om forenkling af erhvervsfremme.

Sagsfremstilling

Temadrøftelse: Robotteknologi

På mødet den 12. juni 2017 godkendte Vækstforum dispositionen for Vækstforums Handlings- og investeringsplan 2018-2019. Med dispositionen tilføjes forretningsområdet 'robotteknologi' til Handlings- og investeringsplanen for 2018-2019. Temadrøftelsen om robotteknologi på mødet den 27. september 2017 var et input til en drøftelse af perspektiverne for robotteknologi som forretningsområde i Handlings- og investeringsplanen for 2018 og 2019.

Robotteknologi er en voksende styrkeposition i Region Syddanmark, særligt i og omkring Odense, men også i Syd- og Sønderjylland omkring Sønderborg og Nordborg. Der er et stigende antal succesfulde virksomheder og antallet af arbejdspladser vokser inden for området. Økosystemet inden for robotteknologi består af en række unge og dynamiske virksomheder, der understøttes af et stærkt samspil mellem klynger og forsknings- og uddannelsesinstitutioner. De syddanske robotvirksomheder har senest opnået international anerkendelse og opmærksomhed i kraft af en styrkeposition inden for små og ofte billige, men intelligente, mobile og fleksible løsninger, der benytter sensorer og kunstig intelligens.

Syddansk Vækstforum har i 10 år, både inden for de eksisterende forretningsområder og som en bred indsats, prioriteret investeringer i virksomhedsrettede aktiviteter inden for robotteknologi og automatisering.

Temadrøftelsen tog udgangspunkt i tre korte oplæg om den syddanske styrkeposition inden for robotteknologi, herunder en præsentation af en ny analyse af området, et oplæg om udfordringer og potentialer fra et virksomhedsperspektiv og et oplæg om uddannelse og arbejdskraft.

Udkast til Vækstforums Handlings- og investeringsplan 2018-2019

Den kommende Handlings- og investeringsplan skal tage udgangspunkt i regionsrådets vækst- og udviklingsstrategi og skal udmønte de erhvervsrettede elementer heraf i konkrete initiativer, der skal skabe øget vækst og flere arbejdspladser i Syddanmark.

Handlings- og investeringsplanen udgør således et prioriteringsredskab for Vækstforum, der angiver rammerne for de initiativer og udviklingsaktiviteter, som Vækstforum ønsker at udvikle, igangsætte og indstille til medfinansiering ved hjælp af EU-strukturfondsmidler og regionale erhvervsudviklingsmidler. Handlings- og investeringsplanen videregives til det nye Vækstforum sammen med en opsamling af erfaringerne fra arbejdet i det nuværende Vækstforum.

I den nye Handlings- og investeringsplan 2018-2019 foreslås det, at "robotteknologi" indgår som en ny søjle i den specialiserede strategi, sammen med "bæredygtig energi", "sundheds- og velfærdsinnovation" og "oplevelseserhverv". Der vil fortsat være fokus på brede indsatser, som kvalificeret arbejdskraft og automatisering. Digitalisering/Industri 4.0 indgår som en ny bred indsats og Vækstforum tog på mødet den 27. september stilling til igangsættelse af en bred indsats inden for fødevarer.

Endelig er der i Handlings- og investeringsplanen et øget fokus på forenkling og samordning af indsatser, herunder i regi af Vestdansk Erhvervssamarbejde.

For at styrke muligheden for at realisere vækst- og udviklingsstrategien inden for de økonomiske rammer der er til rådighed, besluttede Vækstforum i september 2016 at justere ansøgningsprocessen til Vækstforums midler. Justeringen betyder i praksis, at handlingsplanen ledsages af en investeringsplan, der beskriver de indsatser, som Vækstforum beslutter at igangsætte for perioden 2018-2019, og som ansøgere fremover vil kunne byde ind på, når de annonceres. Investeringsplanen behandles på Vækstforums møde den 4. december 2017.

Vækstforum drøftede udkastet bl.a. på baggrund af den forudgående temadrøftelse om robotteknologi. Handlingsplanen tilrettes på baggrund af drøftelserne og forelægges til endelig godkendelse på Vækstforums decembermøde.

Vækstpartnerskabsaftale

Den 5. september 2017 blev der indgået en ny vækstpartnerskabsaftale mellem regeringen og Syddansk Vækstforum. Aftalen løber frem til 30. juni 2018. Aftalen består af 3 hovedinitiativer:

- 1) Energiteknologier i verdensklasse - Center for Industriel Elektronik
- 2) Sundheds- og velfærdsinnovation
- 3) Teknologipagt, digitalisering og design

For Center for Industriel Elektronik er det aftalt, at regeringen vil bakke op om etableringen af Center for Industriel Elektronik. Der indgås dialog om, hvordan etableringen af centret kan understøttes, herunder proces for igangsætning af den nye uddannelse og etablering af laboratoriefaciliteter.

For sundheds- og velfærdsteknologi er der enighed om at understøtte væksten i virksomhederne inden for sundheds- og velfærdsteknologi gennem forenkling og samordning af klyngeindsatsen med afsæt i virksomhedernes behov. Der er også enighed om at drøfte arbejdet i det nationale markedsføringskonsortium, Healthcare Denmark, bl.a. i forbindelse regeringens kommende Vækstplan for Life Science.

For teknologipagten er det aftalt, at det i efteråret 2017 drøftes, hvordan Vækstforum kan indgå i en teknologipagt i samspil med øvrige regionale og lokale aktører, og hvordan der kan spilles ind med relevante initiativer til en teknologipagt. På Vækstforums kommende møde i december, hvor regeringen forinden forventes at have fastlagt rammerne for en national teknologipagt, vil sekretariatet forelægge Vækstforum et forslag til udvikling og implementering af en bredt forankret regional teknologipagt i regi af Vækstforum, herunder organisering, indhold mv.

Om digitalisering er det aftalt at drøfte udvikling og implementering af relevante initiativer i regeringens strategi for Danmarks digitale vækst og initiativer i regi af Region Syddanmarks Vækst- og Udviklingsstrategi, herunder erfaringer fra den syddanske science-satsning og indsats for robotteknologi og automatisering.

For design er det aftalt, at regeringen og Vækstforum hver især søger at tilvejebringe op til 5 mio. kr. årligt i 2018-2020, i alt 30 mio. kr. til videreudvikling og udbredelse af designsprint i 100 SMV'er, hvor virksomheder matches med designere. Programmet vil involvere virksomheder i hele Danmark i et partnerskab mellem Dansk Design Center og klyngen Design2Innovate. Vækstforum vil på mødet i december 2017 skulle tage stilling til afsætning af en ramme til dette initiativ.

Det er desuden aftalt, at de vestdanske vækstfora igangsætter et analysearbejde om rammevilkår og vækstpotentialer for den digitale omstilling i produktionserhvervene, så erhvervsfremmeindsatsen kan tilpasses virksomhedernes behov og at staten vil følge arbejdet og drøfte opfølgningen på analysen.

Forenklingssudvalg for erhvervsfremme

Som opfølgning på regeringens arbejde med eftersynet af erhvervsfremmeindsatsen og konsulentrapporten "Eftersyn af erhvervsfremmeindsatsen" har Erhvervsministeren nedsat et forenklingssudvalg for erhvervsfremme.

Udvalget skal følge op på eftersynet af erhvervsfremmeindsatsen og udarbejde en konkret og realiserbar model for en enklere og mere effektiv erhvervsfremmeindsats. Udvalget består af eksperter og repræsentanter for virksomheder. Kommissoriet for forenklingssudvalgets arbejde indeholder fem principper for udvalgets forslag til en enklere organisering af indsatsen:

1. Erhvervsfremmeindsatsen skal tilrettelægges efter virksomhedernes udfordringer og behov.
2. Virksomhederne skal møde et enkelt erhvervsfremmesystem med få aktører og uden overlappende indsatser på tværs af den offentlige sektor.
3. Der skal være en stærk sammenhæng og få koordinerede organer på tværs af de offentlige indsatser.
4. Varetagelsen af højt specialiserede indsatser, som kapitalformidling og eksportfremme, skal konsolideres fra decentrale niveauer til det statslige niveau.
5. Administrationen af indsatsen skal effektiviseres, herunder ved inddragelse af digitale løsninger.

Udvalget afrapporterer sine forslag til regeringen primo 2018, hvorefter regeringen vil følge op på udvalgets anbefalinger.

Lindø Renewables Center, LORC - slutrapportering og fremtidsperspektiver

Syddansk Vækstforums bevilling til Lindø Offshore Renewables Center, LORC, udløb i april 2017, og LORC har derfor udarbejdet en afsluttende rapport til Vækstforum om omstillingsprocessen, som både Syddansk Vækstforum, Region Syddanmark og Erhvervsministeriet har medfinansieret.

I 2009 tog A.P. Møller Mærsk, DONG, Siemens, Vestas og Syddansk Universitet initiativ til at stifte LORC. Målet var at etablere et moderne testcenter for offshore vindteknologi, som kunne bidrage til at fastholde og udvikle Danmark og Lindø som en international frontløber inden for grøn energi.

LORC testcenter havde et samlet etableringsbudget på ca. 270 mio. kr., som er finansieret af offentlige og private parter. 45 procent er fra offentlige puljer som Green Labs DK, Fornyelsesfonden og Syddansk Vækstforum. Også Syddansk Universitet, Force Technology, Vestas, Siemens og Dong har medfinansieret, mens 35 mio. kr. er fra AP Møllers Almenfond. Syddansk Vækstforum har i alt bevilliget 14,5 mio. kr. til etableringen af LORC testcenter.

Primo 2012 tog Syddansk Vækstforum ansvaret for at søge den Europæiske Globaliseringsfond (EGF) om midler til omskoling og efteruddannelse af de fyringsramte værftsarbejdere på Lindø. EGF bevilgede i alt 95 mio. kr., og i dag er der over 2.000 beskæftigede på Lindø Industripark. Vækstforum har som medfinansierende part af LORC direkte medvirket til en langsigtet omstilling af Lindø fra skibsværft til moderne industriområde.

Omstillingsprocessen har betydet, at LORC i dag er et væsentligt nationalt center for test. Med de eksisterende testfaciliteter på Lindø kan LORC i dag teste alle eksisterende vindmøllestørrelser på 4-9 MW. Indenfor et par år vil vindmøller sandsynligvis vokse til 14-15MW, og få år derefter sandsynligvis til 20MW. LORC er derfor allerede nu i dialog med de største dansk baserede producenter Vestas, Siemens og MHI-Vestas om behovene for at udbygge testfaciliteterne, så de vil kunne teste +20MW vindmøller i starten af 2020-erne.

På LORC's samlede faciliteter ventes beskæftigelsen i løbet af 2017 at nå ca. 20-25 mand, og der skabes sandsynligvis et lignende antal job hos lokale underleverandører, håndværkere og serviceudbydere. LORC's faciliteter vil i de kommende år hjemtage en omsætning i omegnen af 60 mio. kr. årligt.

Tilbudt optag på de videregående uddannelser 2017

De videregående uddannelser i Syddanmark har samlet set oplevet et fald på 5% i antallet af unge, der er blevet tilbudt optagelse i 2017 sammenlignet med 2016. Det svarer til ca. 600 færre studerende. På landsplan er det samlede optagelsestal for de videregående uddannelser faldet med 2 %.

Nedenstående tabel viser udviklingen i antallet af ansøgere, der er blevet tilbudt optagelse på de videregående uddannelsesinstitutioner i Syddanmark pr. 28. juli 2017 sammenlignet med samme tidspunkt i 2014, 2015 og 2016. De endelige optagelsestal opgøres af Uddannelses- og forskningsministeriet pr. 1. oktober, og her viser tidligere års erfaringer, at nogle ansøgere vil vælge at takke nej til tilbudte pladser, mens andre vil søge ledige pladser i perioden mellem 1. og 2. runde optag. De endelige optagelsestal forventes offentliggjort i løbet af oktober 2017.

Tilbudt optag på de videregående uddannelser i Syddanmark 2014-2017

Uddannelsesinstitution	2014	2015	2016	2017	Procent-vis ændr. 2016-17
Syddansk Universitet*	4.839	5.029	5.176	4.977	-4 %
Aalborg Universitet Esbjerg	172	138	127	91	-28 %
UC Lillebælt	1.986	2.028	2.190	2.194	0 %
UC Syddanmark	1.789	1.789	1.874	1.894	1 %
Erhvervsakademi Sydvest	613	649	602	577	-4 %
Erhvervsakademi Kolding	640	629	541	398	-26 %
Erhvervsakademi Lillebælt	1.356	1.487	1.585	1.400	-12 %
SIMAC	139	150	160	139	-13 %
Fredericia Maskinmesterskole	99	105	113	96	-15 %
Designskolen Kolding	72	81	69	70	1 %

Den Frie Lærerskole					6 %
	64	69	69	73	
I alt	11.769	12.154	12.506	11.909	-5 %

*) SDU's uddannelser i Slagelse er ikke indregnet i optagelsestallene.

Kilde: KOT tal opgjort pr. 28/7 2017

Optagelsestallene skal bl.a. ses i lyset af omprioriteringsbidraget og den dimensionering, som i efteråret 2014 blev indført på en række videregående uddannelser på universiteterne, professionshøjskolerne og erhvervsakademierne, der har haft en systematisk overledighed målt i forhold til dimittender fra de øvrige videregående uddannelser. Det bemærkes desuden, at optagelsestallene er påvirkede af Uddannelses- og Forskningsministerens udmeldte reduktion i 2017-optaget på de engelsksprogede erhvervsakademi -og professionshøjskoleuddannelser, på ca. 25 % i forhold til 2015-niveauet.

Set i forhold til Syddansk Vækstforums indsats inden for bæredygtig energi bemærkes det, at optaget er faldet på bl.a. fysik (57 % svarende til 20 færre studerende) og maskinmesteruddannelserne i hhv. Svendborg (21 % svarende til 25 færre studerende) og Esbjerg (28 % svarende til 13 færre studerende). Endvidere er optaget på AUC's ingeniøruddannelser i Esbjerg er faldet med 28 % (36 færre studerende), mens optaget på SDU's ingeniøruddannelser i Sønderborg er faldet med 9 % (8 færre studerende). Anderledes positivt ser det ud med diplomingeniøruddannelsen i softwareteknologi (tidligere diplomingeniør i IT), hvor SDU har tilbudt optagelse til 47 nye studerende, hvilket svarer til en fordobling i forhold til 2016.

Blandt de videregående uddannelser med relevans for sundheds- og velfærdsinnovation er der flere steder tale om et stigende optag. Dette gælder eksempelvis uddannelsen i folkesundhedsvidenskab (20 % svarende til 11 flere studerende) og civilingeniøruddannelsen i velfærdsteknologi (20 % svarende til 8 flere studerende). Omvendt gælder det, at optaget på biomedicin falder med 29 studerende (23 %).

Hvad angår robotteknologi kan det bl.a. fremhæves, at SDU har tilbudt optagelse til 78 studerende på den nye diplomingeniøruddannelse i robotteknologi. Til gengæld er der 20 færre studerende på civilingeniøruddannelsen i robotteknologi. Samlet set er der imidlertid tale om flere studerende på ingeniøruddannelserne i robotteknologi, hvilket er positivt set i lyset af den forventede stigende efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft på området.

I relation til indsats inden for oplevelseserhverv skal det bemærkes, at mens optaget på uddannelsen til designer (Designskole Kolding) er status quo, så falder optaget på SDU's uddannelse i Designkultur og økonomi i Kolding med 27 % (30 færre studerende). Ydermere er der i år optaget 55 færre studerende på erhvervsakademiernes serviceøkonomuddannelser, hvilket overvejende kan tilskrives den tidligere omtalte reduktion i optaget på engelsksprogede erhvervsakademiuddannelser.

Endelig er optaget på de tekniske uddannelser og IT-uddannelserne på erhvervsakademierne faldet i 2017 sammenlignet med 2016. Tilbagegangen udfordrer Syddanmark som Science Region og kan på sigt give problemer i forhold til efterspørgslen efter teknisk- og it-uddannede.

Orientering om fælles syddansk indsats vedrørende kvalificeret arbejdskraft

Region Syddanmark og KKR Syddanmark har som led i opfølgningen på den regionale vækst- og udviklingsstrategi udarbejdet en fælles aktionsplan, der bl.a. indeholder en indsats for at skaffe kvalificeret arbejdskraft.

På et politisk møde den 28. juni 2017 blev det bl.a. drøftet, hvilke konkrete initiativer der kan igangsættes for at styrke kompetencerne inden for teknologi, digitalisering og naturvidenskab i Syddanmark. Der var opbakning til at igangsætte syv konkrete fælles syddanske initiativer inden for dette område.

Der arbejdes nu videre med realiseringen af de relevante initiativer. Herudover blev der fulgt op på de initiativer, som blev igangsat på det første møde, hvor der var fokus på indsatser inden for temaerne "Flere unge til erhvervsuddannelserne" og "Øget voksen- og efteruddannelse". Der var enighed om, at det er lykket at komme langt med mange af initiativerne fra sidste møde.

Kredsen mødes igen i første halvdel af 2018. Et muligt emne for næste møde kunne være tiltrækning og fastholdelse af udenlandsk kvalificeret arbejdskraft og i tilknytning hertil arbejdskraftens mobilitet i Danmark som helhed og internt i regionen. Endvidere var der et ønske om at følge op på de allerede igangsatte initiativer, herunder forældre-kampagnen og fortællingen om praktikpladssituationen. Endelig blev det besluttet at evaluere arbejdet med en fælles syddansk indsats for kvalificeret arbejdskraft.

Formandskaberne for henholdsvis Udvalget for Regional Udvikling, Syddansk Vækstforum, regionsrådet, de to regionale arbejdsmarkedsråd i Syddanmark, KKR Syddanmark, Syddansk Uddannelsesaftale samt en repræsentant fra VEU-centrene i Syddanmark var inviteret til at deltage i drøftelserne.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Forretningsudvalget den 11-10-2017

Til orientering.

Karsten Uno Petersen, Bo Libergren, Poul-Erik Svendsen og Marianne Mørk Mathiesen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 9: Indstillinger fra Vækstforum

17/107

Resumé

Syddansk Vækstforum behandlede på mødet den 27. september 2017 en række sager vedr. regionale erhvervsudviklingsmidler m.m. Det drejer sig bl.a. om reservation af midler til en indsats på fødevarerområdet, finansiering af det Syddanske EU-kontor 2018-2019 samt bevilling til en ny indsats for energi- og ressourceeffektive SMV'er. Derudover behandlede Vækstforum 4 konkrete ansøgninger, der vedrørte regionale erhvervsudviklingsmidler.

Sagsfremstilling

Annoncering, Energi- og ressourceeffektive SMV'er

Danske virksomheder er udfordret af global konkurrence og teknologiske forandringer. Effektiv udnyttelse af energi og ressourcer kan være et vigtigt element i forhold til at øge produktiviteten og kan gavne både den enkelte virksomhed og samfundsøkonomien.

Ca. 50 mio. kr. fra EU's Regionalfond 2014-2020 er bundet til udmøntning til en indsats for "Energi- og ressourceeffektive SMV'er". Indsatsen har til formål at støtte overgangen til en klimavenlig økonomi i alle sektorer for at reducere CO₂-udledningen med 20 pct. frem mod EU's 2020 mål. Målgruppen for indsatsen er SMV'er med et betydeligt potentiale for energi- og ressourceoptimering.

I Syddansk Vækstforums Handlings- og investeringsplan for 2016–2017 er der planlagt en annoncering efter projekter inden for energi- og ressourceeffektive SMV'er i efteråret 2017.

Vækstforum besluttede på mødet den 27. september 2017 at igangsætte en bred indsats for at fremme energi- og ressourceeffektivisering i SMV'er, og at bemyndige sekretariatet til at offentliggøre en annoncering inden for energi- og ressourceeffektivisering af SMV'er, under hensyntagen til Vækstforums tværgående kriterier og de krav, der gælder for regionalfondens. Vækstforum besluttede samtidig at reservere en ramme på 16 mio. kr. af den Europæiske Regionalfond prioritet 3.

Analyse af det danske fødevarerlandskab - anbefalinger og reservation af midler

Med baggrund i Vækstforums Erhvervspartneraftaler med Business Regions og det Vestdanske Erhvervsamarbejde har de tre veldanske regioner udarbejdet en analyse af det danske fødevarerlandskab med henblik på at skabe fundamentet for én sammenhængende national fødevarerklyngestruktur.

Analysens anbefalinger peger på, at der er behov for en betydelig reorganisering af klyngeindsatsen på området, og at der er behov for at etablere én sammenhængende national fødevarerklyngestruktur med "hubs" i hver region. Det anbefales overordnet, at der bør etableres én samlet stærk national klyngeorganisation for hele fødevarerhvervet, dækkende en del af de funktioner og ydelser, som de mange eksisterende klynge- og klynge-lignende organisationer udbyder i dag. En del af organisationens medarbejdere bør placeres i "hubs" i de enkelte regioner. De regionale hubs kan have faglig specialisering – f.eks. fiskeri i Region Nordjylland.

Det anbefales, at én samlet stærk national klyngeorganisation får hovedsæde i Region Midtjylland og i første omgang bygger på en samling af de eksisterende klynge- og netværksorganisationer (Danish Food Cluster, Future Food Innovation og Videncenter for Fødevarerudvikling) i Region Midtjylland.

I Region Syddanmark er der 67.400 beskæftigede inden for fødevarerhvervet. Det svarer til 27 pct. af alle jobs i Danmark inden for fødevarerhvervet. Region Syddanmark er dermed den region med flest job inden for fødevarerhvervet.

I Vækstforums Erhvervspartneraftaler med Trekantområdet Danmark og UdviklingsRåd Sønderjylland er det aftalt, at man vil afdække om der er særlige styrker og udfordringer, som ikke tilgodeses gennem eksisterende tilbud til fødevarerhvervet, og evt. etablere en syddansk fødevarerhub på den baggrund. Samtidigt er der i eftersynet af erhvervsfremmesystemet peget på overlapsproblematikker mellem forskellige klynge- og netværksorganisationer.

Vækstforum drøftede på baggrund af analysen reservation af midler til en bred indsats på fødevarerområdet. Midlerne skal anvendes til at etablere og medfinansiere en syddansk hub i sammenhæng med en samlet national klyngestruktur på fødevarerområdet. Vækstforum besluttede at indstille til reservation af 8 mio. kr. af regionale erhvervsudviklingsmidler. Derudover kan der være behov for yderligere finansiering fra bl.a. strukturfondene.

Resultatkontrakt med Det Syddanske EU-kontor 2018-19

I december 2015 blev der indgået en resultatkontrakt med Det Syddanske EU-kontor for 2016-2017. Der er tale om en fælles kontrakt med Syddansk Vækstforum, Region Syddanmark, KKR og Syddansk Universitet.

Det Syddanske EU-kontors aktiviteter i 2016-2017 blev i maj 2017 evalueret af COWI, i forhold til målene i resultatkontrakten. Den overordnede konklusion er, at kontoret har præsteret gode resultater og aktiviteter, der ligger over, hvad der kan forventes. Kontoret har styrket sin virksomhedsrettede indsats væsentligt. Således indgik 25 virksomheder i de indsendte EU-ansøgninger på evalueringstidspunktet og målet for hele kontraktperioden er 20. Det kan desuden fremhæves, at EU-kontoret på evalueringstidspunktet har bidraget til, at der er opnået EU-tilsagn på 52,4 mio. kr. til syddanske partnere. Målet var tilsagn for 40 mio. kr.

Evalueringen indeholder en række anbefalinger, som er indarbejdet i udkastet til den nye resultatkontrakt for 2018-2019, herunder at målene for kontorets indsats hæves i den nye resultatkontrakt, at der i øget omfang måles på resultater fremfor aktiviteter og at virksomhedsindsatsen fortsat styrkes. Desuden foreslås kontorets indsats i forbindelse med European Enterprise Network (EEN) integreret i kontrakten, og samspillet med Væksthuset og de 4 Business Regions foreslås styrket.

I resultatkontrakten for 2018-2019 forpligter SDEO sig til at realisere aktiviteter inden for følgende emner, der skal komme SDEOs målgrupper inden for Vækstforums prioriterede indsatsområder i Syddanmark til gavn:

- Internationalt samarbejde og projektudvikling
- Internationalisering af syddanske virksomheder
- Internationalisering af kommunerne i Syddanmark
- Europæisk synlighed og interessevaretagelse
- Synlighed og kommunikation i Syddanmark
- Særskilte mål for SDU.

Resultatkontrakten indgås som en fælles kontrakt med Region Syddanmark/Syddansk Vækstforum, Kommunekontaktrådet Syddanmark (KKR) og Syddansk Universitet. Region Syddanmark/Syddansk Vækstforums fastsatte medlemskontingent er på 4.518.720 kr. i 2018 og det samme niveau for 2019, hvor der dog tages højde for pris- og lønudviklingen, som brugt i aftalen for kommunernes og regionernes økonomi for 2019. Vækstforum tog evalueringen til efterretning.

Forlængelse af "Ditbarnsfremtid"

I efteråret 2016 prioriterede Syddansk Vækstforum 500.000 kr. til den landsdækkende forældre-kampagne DITBARNSFREMTID, som er igangsat på initiativ af Region Hovedstaden. Målet med kampagnen er at øge forældrenes kendskab til erhvervsuddannelserne, så erhvervsuddannelserne bliver en del af forældrenes samtaler med de unge, der skal til at træffe et uddannelsesvalg. Det er også et mål, at søgningen til erhvervsuddannelserne stiger med 2-3 procentpoint på landsplan i 2017. Da målgruppen udgør forældre til 14-23 årige, har indsatsen også været målrettet lidt ældre unge og ikke kun de unge, der søger direkte fra 9. og 10. klasse. I perioden maj-august 2017 lancerede DITBARNSFREMTID en tvivlerkampagne "Det er ikke for sent", som var målrettet de lidt ældre unge, der ikke var i job eller uddannelse.

Kampagnen var finansieret frem til 30. juni 2017, men har fået en mindre ekstrabevilling, som gør det muligt at fastholde flere kampagneaktiviteter frem til november 2017. Dette er sket på opfordring af regioner og samarbejdspartnere, som har tilkendegivet deres opbakning og interesse for at kampagnen forlænges. Kampagneaktiviteter og hjemmeside mv. lukkes ned ultimo 2017, såfremt der ikke tilføres nye midler.

I forbindelse med afslutningen af kampagnen har de deltagende regioner udtrykt interesse for at forlænge kampagnen som en tre-årig tværregional indsats. Region Midt har overtaget Region Hovedstadens rolle som tovholder på kampagnen og har udarbejdet et budget på i alt 4.958.000 kr. over en tre-årig periode. Der lægges bl.a. op til, at indsatsen tilrettelægges i samarbejde med regioner, hvervsskoler, EEO, Skills Denmark og en række af arbejdsmarkedets parter, der allerede indgår i et samarbejde omkring forældre-kampagnen DITBARNSFREMTID. Endvidere nedsættes en styregruppe hvor alle fem regioner er repræsenteret.

En foreløbig evaluering viser, at kampagnen i høj grad har eksponeret målgruppen af forældre i kraft af sin mediedækning. Målgruppen tilkendegiver, at såvel hjemmesiden som Facebook-siden er god og overskuelig. Informationen er forståelig og opleves dækkende. Med over 100 pressehistorier i lokale, regionale og nationale medier har kampagnen leveret solide bidrag til samfundsdebatten, og med brug af digitale, sociale og mere traditionelle medier som radio og TV er kampagnen også nået bredere ud end forældremålgruppen. Søgningen til erhvervsuddannelserne direkte efter 9. og 10. klasse er dog ikke steget med 2-3 procentpoint på landsplan fra 2016-2017. De endelige resultater af slutevalueringen foreligger medio oktober.

På baggrund af de foreløbige erfaringer besluttede Vækstforum at indstille til en forlængelse af kampagnen, da den vurderes at bidrage til arbejdet med at øge tilgangen til erhvervsuddannelserne og dermed at sikre flere faglærte til virksomhederne.

Forlængelse af Vækstforums funktionsperiode

Af lov om erhvervsfremme og regional udvikling fremgår det i § 11, stk. 2, at Vækstforums medlemmer udpeges for op til 4 år ad gangen, og at nyudpegning altid skal finde sted i forlængelse af et regionsrådsvalg.

Det er det nyvalgte regionsråd, der skal udpege et nyt Vækstforum. Det betyder, at der fra 1. januar 2018 ikke vil være et Syddansk Vækstforum i en kortere periode, indtil et nyt Vækstforum er nedsat.

Det foreslås derfor, at det nuværende Vækstforums og Formandskabets funktionsperiode forlænges frem til det første møde i det kommende Vækstforum, således at det nuværende Vækstforum fortsat vil kunne træffe beslutninger i sager, der ikke kan afvente det nye Vækstforums tiltræden.

Ansøgning: Digital omstilling - Vækstplaner

Digital omstilling – Vækstplaner” har til formål at skabe vækst i syddanske små- og mellemstore virksomheder (SMV’er). Vækstpotentialet udfoldes og kortlægges med udarbejdelsen af vækstplaner, som bl.a. skal se på og vurdere nye digitale forretningsmodeller. Ansøger og operatør er Væksthus Syddanmark (Væksthuset), der har indgået et konsortium med relevante regionale aktører.

Projektpartnerne skal stå for rekruttering af virksomhederne, herunder vurdering af vækstpotentialet. Væksthuset vurderer og kvalitetssikrer de screenede SMV’er via et vurderingsudvalg. De SMV’er, som vurderes at have vækstpotentiale, skal i samarbejde med en eksternt rådgiver (konsulent) udarbejde en vækstplan (digital forretningsmodel). SMV’erne vælger selv den eksterne konsulent og finansierer selv halvdelen af udgiften.

Der er tale om stor kompleksitet i digitale forretningsmodeller, og der er derfor budgetteret med en gennemsnitlig udgift på 225.000 kr. til samarbejdet mellem SMV’en og den eksterne konsulent. En deltagende SMV skal derfor gennemsnitligt betale ca. 112.500 kr. kontant for deltagelse.

Erfaringer viser, at sådanne vækstforløb bliver mere succesfulde, såfremt de deltagende virksomheder følges tæt af en lokal projektkonsulent. Partnerkredsen skal derfor følge forløbenes fremdrift tæt. Grundet et relativt komplekst og nyt tema – Industri 4.0 – forventes det at tage 6–18 måneder at få udarbejdet en vækstplan.

Der er søgt om 4 mio. kr. mere end den reserverede ramme. Vækstforum besluttede at fastholde den økonomiske ramme, som var annonceret. Der kan søges yderligere midler, hvis der viser sig at være et behov blandt virksomhederne.

Ansøgningen blev derfor indstillet til delvist tilsagn, herunder at Vækstforum indstiller til Erhvervsstyrelsen, at projektet modtager 8.000.000 kr. fra EU’s regionalfond.

Ansøgning: Digital omstilling - Innovationssamarbejder

”Digital omstilling – Innovationssamarbejder” har til formål at understøtte syddanske små- og mellemstore virksomheder (SMV’er) gennem innovationssamarbejder, hvor der udvikles nye innovative produkter og løsninger, som går under betegnelsen Industri 4.0, og derved øge innovationen i de deltagende virksomheder. De udviklede koncepter skal fremme kommercialisering af nye digitale teknologier og har samtidigt til formål at fremme udbredelsen af nye digitale løsninger i syddanske virksomheder.

Ansøger og operatør er Væksthus Syddanmark, der har indgået et konsortium med relevante regionale aktører – bl.a. flere vidensinstitutioner og en lang række organisationer, der har kendskab til og er tæt på regionens virksomheder. Gennem et vurderingsudvalg af uvildige fageksperter screenes og vurderes innovationssamarbejder for bl.a. partnere i samarbejdet, økonomi, innovationsniveau og markedspotentialer.

Udvalget vurderer indkomne cases til innovationssamarbejder tre gange i projektets løbetid. I ansøgningen er der kort beskrevet 13-14 potentielle cases, hvilket indikerer en sandsynlig efterspørgsel fra SMV’er.

I udvælgelsen af innovationssamarbejder, tager ansøger udgangspunkt i annonceringsmaterialets definition af Industri 4.0, som omfatter: avancerede robotter, 3D-print, digital simulering, digitalisering af værdikæder, Internet of Things, Augmented reality, cybersikkerhed, cloud- og big data. Et innovationssamarbejde består af et samarbejde mellem en vidensinstitution og min. 3 SMV’er – f.eks. leverandører af digitaliserings-; data- og Industri 4.0-konforme løsninger, koncepter og produkter, samt case-virksomheder med et potentielt behov for en digital omstilling. Der gennemføres udviklingsfaser og testfaser, som sikrer, at produkter og løsninger lever op til kravene, herunder at koncepterne har et stort generisk potentiale med vurdering af, hvorledes disse kan bidrage til øget produktivitet og eksport.

Projektet vil tilvejebringe mindst 12 nye generiske produkter/løsninger/koncepter indenfor Industri 4.0, som efterfølgende kommercialiseres.

Ansøgningen er indstillet til tilsagn, herunder at Vækstforum indstiller til Erhvervsstyrelsen at projektet modtager ca. 16 mio. kr. fra EU's regionalfond.

Ansøgning: TOURISM X

Dansk Kyst- og Naturturisme søger om medfinansiering til det landsdækkede projekt TourismX, som har opnået Regionalfondstilskud gennem den nationale pulje administreret af Erhvervsstyrelsen.

Projektets formål er at gennemføre innovationsforløb for SMV'er med henblik på at udvikle nye innovative produkter og løsninger. I projektet afholdes auditions i hele landet hvor SMV'er udvælges efter vækstpotentiale. På baggrund af disse auditions udvælges virksomheder til at indgå i innovationsforløb, hvor SMV'erne – i samarbejde med andre relevante virksomheder og videninstitutioner - får udviklet nye kompetencer og afprøvet nye metoder til at udvikle produkter eller løsninger. Ansøger vil desuden samle resultater, erfaringer og anbefalinger og gøre dem tilgængelige digitalt.

Sideløbende med denne ansøgning søger projektet om medfinansiering ved de øvrige regioner. Ansøger forventer med projektet at skabe 6 nye innovative virksomheder i Region Syddanmark og 24 på landsplan.

Ansøgningen er indstillet til tilsagn.

Ansøgning: Ændring af Co-Create Sydfyn

Co-Create Sydfyn har indsendt en anmodning om ændring af det oprindelige projekt, der blev behandlet på regionsrådets møde i april 2017. Formålet var dengang, gennem en helhedsorienteret yderområdeindsats, at skabe vækst på Sydfyn gennem en række tilbud til virksomheder og iværksættere inden for det maritime erhverv og IT-erhverv samt til samarbejdspartnere i disse branchers værdikæder.

Projektet fik i april 2017 et reduceret tilsagn. Vækstforum ønskede bl.a. at fokusere målgruppen til den centrale del af værdikæden i det maritime erhverv og IT-erhvervet. Ansøger har på den baggrund valgt at revurdere de samlede projektaktiviteter. Svendborg Kommune har derfor på vegne af de fire sydfynske kommuner bag projekterne 'Co-Create Sydfyn I, II og III' anmodet om en ny behandling på grundlag af to reviderede ansøgninger, 'Co-Create Sydfyn I og II'. Ansøger har samtidig meddelt, at de ikke ønsker at gennemføre 'Co-Create Sydfyn III, hvorfor de ikke ønsker at modtage den del af det oprindelige tilsagn.

Med baggrund i de reducerede ressourcer til de samlede projektaktiviteter er indsatsen i de reviderede ansøgninger nu koncentreret på færre aktivitetstyper, som ansøger vurderer vil have størst værdi blandt målgruppens virksomheder.

Vækstforum drøftede sagen, herunder processen. Vækstforum besluttede at indstille til tilsagn, herunder at Vækstforum indstiller til Erhvervsstyrelsen, at Co-Create I modtager 5.702.305,81 kr. fra EU's socialfond, og at Co-Create II modtager 4.211.490,00 kr. fra EU's socialfond. Vækstforum lagde ved beslutningen vægt på, at der er tale om en særlig helhedsorienteret yderområdeindsats.

Indstilling

Vedr. punktet **Annoncering: Energi- og ressourceeffektive SMV'er** indstiller Vækstforum:

- At regionsrådet reserverer 4 mio. kr. regionale erhvervsudviklingsmidler afsat i 2017, og at Vækstforum bemyndiges til at udmønte midlerne.

Vedr. punktet **Analyse af det danske fødevarerlandskab – anbefalinger og reservation af midler** indstiller Vækstforum:

- At regionsrådet reserverer 8 mio. kr. af de regionale erhvervsudviklingsmidler afsat i 2017 til en bred indsats omhandlende etablering og medfinansiering af aktiviteter i en syddansk hub i sammenhæng med en samlet national klyngestruktur på fødevarerområdet.
- At regionsrådet bemyndiger Vækstforum til at udmønte reservationen.
- At det forudsættes, at en syddansk hub etableres som en del af én sammenhængende national fødevarerklyngestruktur.

Vedr. punktet **Resultatkontrakt med Det Syddansk EU-kontor 2018-19** indstiller Vækstforum:

- At regionsrådet godkender resultatkontrakten for 2018-19.
- At regionsrådet afsætter 9.200.000 kr. fra de regionale erhvervsudviklingsmidler afsat i 2018 til Region Syddanmarks andel af finansieringen af det Syddanske EU-kontor i perioden 2018-19.

Vedr. punktet **Forlængelse af "Ditbarnsfremtid"** indstiller Vækstforum:

- At regionsrådet afsætter 991.600 kr. fra de regionale erhvervsudviklingsmidler i 2017 til at medfinansiere en national forældrekampagne i 2018-2020.
- At regionsrådet bemyndiger Vækstforums formandskab til at udmønte beslutningen.

Vedr. punktet **Forlængelse af Vækstforums funktionsperiode** indstiller Vækstforum:

- At regionsrådet forlænger funktionsperioden for Syddansk Vækstforum og Formandskabet frem til første møde i det kommende Vækstforum i 2018.

Vedr. punktet **Ansøgning: Digital omstilling - Vækstplaner** indstiller Vækstforum:

- At regionsrådet giver projektet tilsagn fra de regionale erhvervsudviklingsmidler afsat i 2017 på 4.000.000 kr. – bevillingen kan maksimalt udgøre 25% af de godkendte støtteberettigede udgifter.

Vedr. punktet **Ansøgning: Digital omstilling - Innovationssamarbejder** indstiller Vækstforum:

- At regionsrådet, giver projektet tilsagn fra de regionale erhvervsudviklingsmidler afsat i 2017 på kr. 8.000.000 kr. – bevillingen kan maksimalt udgøre 19,26 % af de godkendte støtteberettigede udgifter.
- At det er et vilkår for bevillingen, at projektets aktiviteter, herunder screening og rekruttering, koordineres med eksisterende lignende regionale og nationale initiativer.

Vedr. punktet **Ansøgning: TOURISMX** indstiller Vækstforum:

- At regionsrådet, giver projektet tilsagn fra de regionale erhvervsudviklingsmidler afsat i 2017 på kr. 1.000.000 kr. – bevillingen kan maksimalt udgøre 6,25 % af de godkendte støtteberettigede udgifter. Det er en forudsætning, at projektet tildeles den ansøgte støtte fra de øvrige vækstfora, svarende til 1.000.000 kr. hver fra Region Nordjylland, Region Midtjylland og Region Hovedstaden.
- At udbetaling fra Region Syddanmark forudsætter, at mindst 20 % af de virksomheder, der udvælges til at indgå i innovationsforløb, har relevans for Region Syddanmark og opnåelsen af delmålet om 5% vækst i det turismeskabte forbrug..

Vedr. punktet **Ansøgning: Ændring af Co-Create Sydfyn** indstiller Vækstforum:

- At regionsrådet ændrer sin beslutning af 24. april 2017 således, at Co-Create Sydfyn I modtager tilsagn fra de regionale erhvervsudviklingsmidler afsat i 2017 på 2.851.152,90 kr. Bevillingen kan maksimalt udgøre 25 % af de godkendte støtteberettigede udgifter.
- At regionsrådet ændrer sin beslutning af 24. april 2017 således, at Co-Create II modtager tilsagn fra de regionale erhvervsudviklingsmidler afsat i 2017 på 2.105.745,00 kr. Bevillingen kan maksimalt udgøre 25 % af de godkendte støtteberettigede udgifter.
- At det for begge projekter er et vilkår for bevillingen, at der fokuseres på målgruppen af små og mellemstore virksomheder, som allerede udgør en central del af værdikæden i det maritime erhverv og IT-erhverv eller iværksættere, som har en forretningsidé indenfor det maritime erhverv eller IT-erhverv. Projekterne forventes således at orientere om realiseringen af denne fokusering i forbindelse med de halvårslige afrapporteringer. Hvis fokus ikke fastholdes, kan Vækstforum indstille projektet til en reduktion.
- At Vækstforumsekretariatet bemyndiges til at godkende de reviderede ansøgninger og udgiftsbudgetter, som ansøger indsender.
- At regionsrådet tager til orientering, at ansøger har valgt at afstå fra tilsagnet vedr. 'Co-Create Sydfyn III'. Regionsrådets beslutning af 24. april 2017 om at give tilsagn fra de regionale erhvervsudviklingsmidler afsat i 2017 på 845.387,00 kr., til 'Co-Create Sydfyn III' bortfalder dermed.

Beslutning i Forretningsudvalget den 11-10-2017

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Karsten Uno Petersen, Bo Libergren, Poul-Erik Svendsen og Marianne Mørk Mathiesen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Indstillinger fra Vækstforum september 2017

Indstillinger fra Vækstforum - resultatkontrakt for SDEO 2018-19

Punkt 10: Status på Vanguard-initiativet

17/122

Resumé

Region Syddanmark meldte sig i marts 2015 ind i Vanguard Initiativet (VI), et europæisk netværk, hvor 27 regioner samarbejder om smart specialisering og klyngeudvikling inden for udvalgte områder. Der gives en orientering om udviklingen i initiativet siden sidste afrapportering. Derudover skal der tages stilling til medlemskab, herunder kontingent for 2017.

Sagsfremstilling

Vanguard har nu samlet set været i gang i 2½ år, og der er etableret følgende pilotprojekter:

- Advanced manufacturing for Energy Related Applications in Harsh Environments.
- High-Performance Production through 3D-printing.
- Efficient and sustainable Manufacturing.
- Bioeconomy – Interregional cooperation on innovative use of non-food Biomass.
- Nano Technology.

Offshoreenergy.dk deltager i det første pilotprojekt. Der vedlægges et statusnotat, der giver en mere detaljeret status på aktiviteterne i Vanguardinitiativet.

Vanguard ændrer juridisk status

Vanguard har hidtil været et uformelt netværk af regioner. I januar 2016 blev regionsrådet dog orienteret om, at der fra belgisk side var rejst forslag om, at initiativet skulle omdannes til en selvstændig juridisk person, en såkaldt ASBL (non profit organisation). Formålet var, at initiativet som ASBL ville kunne modtage tilskud til aktiviteter på deltagerens eller projekternes vegne, indgå kontrakter om f.eks. lokaleleje m.m.

Regionsrådet godkendte på mødet i januar 2016 de overordnede principper for den nye organisering af Vanguard.

Der har siden da været arbejdet på en løsning på administrativt niveau. Processen har været langvarig, bl.a. fordi parterne har haft forskellige krav til rammerne for den nye ASBL, herunder spørgsmål om beslutningskompetencer og medlemsbetaling.

På møde i den administrative gruppe i juni 2017 blev den nye Vanguard ASBL endeligt vedtaget. Regionsrådet skal på den baggrund tage stilling til fortsat medlemskab under den nye organisering. De nye vedtægter for initiativet vedlægges.

Fremtidig finansiering af initiativet

Som led i den nye organisering blev det besluttet, at indføre medlemskontingent samt betaling for deltagelse i de enkelte pilotprojekter. Det sker bl.a. for at sikre bæredygtighed og forankring i forhold til deltagelse i de enkelte pilotprojekter. Hidtil har udgifterne typisk været finansieret af de mest involverede regioner i de enkelte pilotprojekter. Den nye model sikrer at alle deltagere betaler en andel til initiativet, og kræver samtidig at styregruppen i de enkelte pilotprojekter lægger et budget og en aktivitetsplan.

Region Syddanmark har undervejs især arbejdet for at sikre,

- at medlemskontingentet kun kan gå til aktiviteter, regionen lovligt kan støtte, og
- at regionen er sikret politisk indflydelse på strategiske beslutninger, f.eks. om start og lukning af pilotprojekter.

Med den vedtagne model vurderes det, at legaliteten er sikret og at regionen vil have indflydelse på den strategiske udvikling i initiativet.

Initiativets nye status som ASBL kræver, at alle medlemmer bekræfter deres fortsatte medlemskab, herunder godkender kontingentet. Kontingentet fastsættes årligt, og vil fremover blive forelagt regionsrådet til godkendelse for et år ad gangen. Beslutning om deltagelse i konkrete pilotprojekter forelægges løbende.

Kontingentet for 2017 er fastlagt til 10.500 € (78.144 kr.). På nuværende tidspunkt deltager regionen ikke i konkrete pilotprojekter, men alene i netværkssammenhæng.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At fortsat medlemskab af Vanguard Initiative ASBL, herunder nye vedtægter, godkendes.

At kontingentet for 2017 på 10.500 € godkendes.

Beslutning i Forretningsudvalget den 11-10-2017

Sagen blev taget af dagsordenen ved mødets start og blev således ikke behandlet.

Bilag

Notat om Vanguard

Informationsmateriale om Vanguard

Vanguard vedtægter

Punkt 11: VVM-redegørelse for råstofindvinding i Andholm Grusgrav hos Nymølle Stenindustrier A/S i Rødekro, Aabenraa Kommune

15/16412

Resumé

Nymølle Stenindustrier A/S har ansøgt om udvidelse samt fortsat drift af Andholm Grusgrav, som ligger nordøst for Rødekro i Aabenraa Kommune. Det ansøgte indvindingsareal er på 73,5 ha, hvoraf de 63,5 ha ønskes anvendt til råstofindvinding inden for en kortere tidshorizont. De resterende 10 ha indgår i de overordnede rammer for VVM-redegørelsen, men arealerne vil ikke blive omfattet af den efterfølgende råstofstilladelse.

Da indvindingsarealet overstiger 25 ha er der automatisk VVM-pligt i henhold til VVM-bekendtgørelsens bilag 1 pkt. 18.

De væsentligste miljøpåvirkninger er identificeret til at være grundvand, strandtudser, trafik og støj. Påvirkningerne er nærmere beskrevet og vurderet i VVM redegørelsen og vil efterfølgende blive reguleret via vilkår i råstofstilladelsen.

VVM-redegørelsen har været udsendt i 8 ugers offentlig høring frem til 28. juni 2017.

Der er indkommet 2 høringssvar i perioden.

Sagsfremstilling

Nymølle Stenindustrier A/S har ansøgt om udvidelse samt fortsat drift af Andholm Grusgrav ved Bodumvej, umiddelbart nordøst for Rødekro i Aabenraa Kommune. Nymølle Stenindustrier A/S har via deres rådgiver Enbicon Aps udarbejdet en VVM-redegørelse (Vurdering af Virkninger på Miljøet), som beskriver konsekvenser af den ansøgte råstofindvinding på områdets miljø.

Den udarbejdede VVM-redegørelse omfatter et samlet areal på 73,5 ha, hvoraf der inden for en kortere årrække vil blive foretaget råstofindvinding på 63,5 ha. De resterende 10 ha er reserveret til senere råstofindvinding. Der er ansøgt om en årlig indvindingsmængde i intervallet fra 200.000 m³ til 400.000 m³ sand, grus og sten. Indvindingen vil primært foregå under grundvandsspejlet. De færdigbearbejdede råstofprodukter anvendes primært til beton- og vejformål i det syd- og sønderjyske område.

I VVM-redegørelsen er der estimeret en trafikbelastning på ca. 135 lastbiler fra råstofgraven pr. dag, svarende til 270 forbikørsler/dag. Trafikbelastningen omfatter både kørsel med råstoffer samt afledt lastbiltrafik, som f.eks. levering af brændstof og varer m.m. Lastbiltrafikken med råstoffer vil primært foregå via Bodumvej og videre ind til Rødekro.

I forbindelse med råstofindvindingen vil der ske en løbende efterbehandling af arealerne. Der er ikke tilladelse til at fylde gravesøerne op med jord, så søerne efterbehandles med flade brinker uden brug af muld. Der er planer om at efterlade enkelte stejle partier, som får lov til at stå uberørt efter endt indvinding. Dermed skabes rammerne for en god biodiversitet i og omkring søerne.

Det ansøgte område ligger inden for graveområderne i Råstofplan 2016. Områderne er således reserveret til indvinding af råstoffer, og anden fysisk planlægning indenfor områderne må ikke hindre en efterfølgende udnyttelse af råstofferne.

På baggrund af VVM-redegørelsen vurderer administrationen, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø i forbindelse med råstofindvindingen. I råstofstilladelsen vil der blive stillet relevante vilkår, som sikrer, at virksomheden kan overholde gældende regler. Samlet set vurderer administrationen, at der vil kunne meddeles en råstofstilladelse indenfor rammerne i råstofloven og VVM-bekendtgørelsen.

Udvalget for miljø, jordforurening og råstoffer besluttede på mødet den 27. april 2017 at sende VVM-redegørelsen i 8 ugers offentlig høring frem til 28. juni 2017, jf. regionsrådets beslutning af 20. januar 2014 om delegation til de stående udvalg vedr. kompetencen til at gennemføre høringer.

Høringssvar

Der er indkommet 2 høringssvar i høringsperioden.

Høringssvar nr. 1

”På vegne af Danmarks Naturfredningsforening Aabenraa, vil vi gerne rose Jer for den bedste efterbehandlingsplan vi indtil nu har set, dog efterlyser vi fortsat flere lavvandsområder.”

Regionens bemærkninger:

I den konkrete sag er det administrationens vurdering, at der er fundet en balance mellem en optimal udnyttelse af råstoffer og områdets naturinteresser. Det er svært at lave mange lavvandede områder, idet hovedparten af råstofferne indvindes fra stor dybde under grundvandsspejlet.

Høringssvar nr. 2

Aabenraa Kommune vil gerne have tilføjet, at der ikke må udsættes fisk eller andre dyr i søer og vandhuller, som etableres i forbindelse med efterbehandlingen. Det er især vigtigt i de små strandtudsevandhuller, da fisk spiser tudsernes yngel. For at sikre områdets økologiske funktionalitet for strandtudsen, skal der løbende laves små lavvandede skrab for, at de har nogle steder at yngle. Der er længe til at efterbehandlingen udføres, og indtil da skal det sikres, at der fortsat er ynglesteder til tudserne hvert år. Det er relevant at få med i den kommende tilladelse.

Regionens bemærkninger:

I den kommende råstoftilladelse vil der være et vilkår om, at der ikke må udsættes fisk eller andre dyr i søen, for at sikre en naturlig balance i søen. I indvindingsperioden vil der blive stillet vilkår, som sikre bestanden af strandtudser.

Bilag 4 er administrationens opsummerende notat om hovedpunkterne. Flere oplysninger kan findes i bilag 1, VVM-redegørelsens kapitel 2 (ikke teknisk resumé). Mere detaljerede oplysninger findes i VVM redegørelsens afsnit og bilag om de enkelte miljøforhold.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At VVM-redegørelsen for Andholm Grusgrav, som grundlag for at meddele en råstoftilladelse for området, godkendes.

Beslutning i Udvalget for miljø, jordforurening og råstoffer den 07-09-2017

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Preben Jensen og Ulrik Sand Larsen deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Forretningsudvalget den 11-10-2017

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Karsten Uno Petersen, Bo Libergren, Poul-Erik Svendsen og Marianne Mørk Mathiesen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Notat med opsummering af hovedpunkter

VVM-redegørelsen, Nymølle Stenindustrier A/S, Andholm Grusgrav

Grave og efterbehandlingsplan

Støjrapport Andholm Grusgrav

Punkt 12: VVM-redegørelsen for råstofindvinding i Rødekro, Aabenraa Kommune, for Kudsk og Dahl A/S

16/34163

Resumé

Kudsk og Dahl A/S har ansøgt om udvidelse samt fortsat drift af Nr. Hostrup Grusgrav, som ligger vest for Rødekro i Aabenraa Kommune. Det ansøgte indvindingsareal er på 156 ha, hvoraf de 104 ha ønskes anvendt til råstofindvinding inden for en kortere tidshorizont. De resterende 52 ha indgår i de overordnede rammer for VVM-redegørelsen (Vurdering af Virkning på Miljøet), men de vil ikke blive omfattet af den efterfølgende råstoffilladelse.

Da indvindingsarealet overstiger 25 ha, er der automatisk VVM-pligt iht. VVM bekendtgørelsens bilag 1 pkt. 18.

De væsentligste miljøpåvirkninger er identificeret til at være grundvand, beskyttet natur, trafik og støj. Påvirkningerne er nærmere beskrevet og vurderet i VVM redegørelsen og vil efterfølgende blive reguleret via vilkår i råstoffilladelsen.

VVM-redegørelsen har været udsendt i 11 ugers offentlig høring frem til og med 8. august 2017. Der er indkommet 4 høringssvar i perioden.

Sagsfremstilling

Kudsk og Dahl A/S har ansøgt om udvidelse samt fortsat drift af Nr. Hostrup Grusgrav ved Hellevadvej, 1,5 km vest for Rødekro i Aabenraa Kommune. Kudsk og Dahl A/S har via deres rådgiver NIRAS udarbejdet en VVM-redegørelse, som beskriver konsekvenser af den ansøgte råstofindvinding på områdets miljø.

VVM-redegørelsen er udarbejdet med inddragelse af de indkomne bidrag fra idéfasen og omfatter et samlet areal på 156 ha, hvoraf der inden for en kortere årrække vil blive foretaget råstofindvinding på 104 ha. De resterende 52 ha er reserveret til senere råstofindvinding. Hele arealet, både det ansøgte og det reserverede, ligger inden for de udlagte graveområder i Råstofplan 2016.

Der er ansøgt om en årlig indvindingsmængde på 300.000 m³ sand, grus og sten. Indvindingen vil primært foregå under grundvandsspejlet, fordelt på tre gravesøer. Råstofferne leveres til Syd- og Sønderjylland og det nordlige Tyskland. Der er ansøgt om en 15-årig indvindingstilladelse, da det anslås, at den resterende råstofforekomst inden for de ansøgte 104 ha kan indvindes inden for denne periode.

Ifølge råstoflovens § 9 kan der kun i helt særlige tilfælde meddeles tilladelser for mere end 10 år ad gangen. I det konkrete tilfælde vurderer administrationen, at indvinding af sand, grus og sten ikke kan betegnes som et særligt råstof, og der kan derfor højst gives en tilladelse på 10 år.

I VVM-redegørelsen forventes der gennemsnitlig 60-70 lastbiler om dagen til råstofgraven, hvilket bliver til 120-140 forbi-kørsler når både til- og frakørsler inkluderes. Der forventes herudover 25-50 overkørsler med dumper henover Hellevadvej, alt efter om der indvindes fra én eller to gravesøer syd for denne vej. Trafikken afvikles på de overordnede veje, som er indrettet til gennemkørende og tung trafik.

I forbindelse med råstofindvindingen vil der ske en løbende efterbehandling af arealerne, hvor området vil fremstå med spredte søer, mens der er ansøgt om, at arealerne omkring søerne vil overgå til landbrugsjord igen. Da arealet er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde (NFI), vil der blive stillet krav om efterbehandling til ekstensivt landbrug uden brug af gødning og pesticider ved den efterfølgende råstoffilladelse.

På baggrund af VVM-redegørelsens vurderinger og konklusioner vurderes det, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø i forbindelse med råstofindvindingen, når de nødvendige afværgeforanstaltninger bliver iværksat. Disse afværgeforanstaltninger vil blive indarbejdet som vilkår i en kommende råstoffilladelse. Samlet set vurderes det, at der vil kunne meddeles en råstoffilladelse inden for rammerne af råstofloven og VVM-bekendtgørelsen.

Udvalget for miljø, jordforurening og råstoffer besluttede på mødet den 17. maj 2017 at sende VVM-redegørelsen i 11 ugers offentlig høring frem til og med 8. august 2017, jf. regionsrådets beslutning af 20. januar 2014 om delegation til de stående udvalg vedr. kompetencen til at gennemføre høringer.

Høringssvar

Der er indkommet høringssvar fra to berørte naboer, Aabenraa Kommune samt Museum Sønderjylland. Kommunens og museets svar er taget til efterretning, og naboernes bekymringer og forslag inddrages i den videre sagsbehandling.

Høringssvarene med kommentarer er nærmere beskrevet i bilag 3.

Bilag 1 er administrationens opsummerende notat om hovedpunkterne. Flere oplysninger kan findes i bilag 2s kapitel 2: ikke-teknisk resumé i ansøgers VVM rapport. Yderligere detaljer findes i VVM-rapportens afsnit og bilag om de enkelte miljøforhold.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At VVM-redegørelsen for Nr. Hostrup Grusgrav, som grundlag for at meddele en råstoffilladelse for området, godkendes.

Beslutning i Udvalget for miljø, jordforurening og råstoffer den 07-09-2017

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Preben Jensen og Ulrik Sand Larsen deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Forretningsudvalget den 11-10-2017

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Socialistisk Folkeparti tog forbehold.

Karsten Uno Petersen, Bo Libergren, Poul-Erik Svendsen og Marianne Mørk Mathiesen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Notat vedr. opsummering af hovedpunkter

VVM-redegørelse for Nr Hostrup

Resumé af høringssvar med kommentarer

Punkt 13: VVM-redegørelse for råstofindvinding i Dybvad Grusgrav hos Kudsk & Dahl A/S i Rødekro, Aabenraa Kommune

15/9627

Resumé

Kudsk & Dahl A/S har ansøgt om udvidelse samt fortsat drift af Dybvad Grusgrav, som ligger nordøst for Rødekro i Aabenraa Kommune. Det ansøgte indvindingsareal er på 45,3 ha, som ønskes anvendt til råstofindvinding inden for 10-15 år. Hele arealet er inddelt i 4 grave- og efterbehandlingsetaper.

Da indvindingsarealet overstiger 25 ha, er projektet omfattet af VVM bekendtgørelsens bilag 1 pkt. 18 som siger, at råstofindvinding fra åbne brud, hvis areal er over 25 ha, er VVM pligtigt.

De væsentligste miljøpåvirkninger er identificeret til at vedrøre trafik, støj, plante- og dyreliv samt grundvand. Påvirkningerne er nærmere beskrevet og vurderet i VVM redegørelsen og vil efterfølgende blive reguleret via vilkår i råstofstilladelsen.

VVM-redegørelsen har været udsendt i 12 ugers offentlig høring frem til 15. september 2017. Der er indkommet 1 høringssvar fra Aabenraa Kommune.

Sagsfremstilling

Kudsk & Dahl A/S har ansøgt om udvidelse samt fortsat drift af Dybvad Grusgrav ved Ribevej, umiddelbart nordøst for Rødekro i Aabenraa Kommune. Kudsk & Dahl A/S har via deres rådgiver Enbicon APS udarbejdet en VVM-redegørelse, som beskriver konsekvenser af den ansøgte råstofindvinding på områdets miljø.

Den udarbejdede VVM-redegørelse omfatter et samlet areal på 45,3 ha. Der er ansøgt om en årlig indvindingsmængde på op til 200.000 m³ sand, grus og sten, hvilket er lidt højere end den nuværende indvinding på 180.000 m³. Indvindingen vil primært foregå under grundvandsspejlet. De færdigbearbejdede råstofprodukter anvendes primært til beton- og vejformål i det syd- og sønderjyske område.

I VVM-redegørelsen er der estimeret en maksimal trafikbelastning på 100 lastbil-transporter pr. dag fra råstofgraven. I den nuværende driftssituation er der 50 lastbiltransporter som omfatter både kørsel med råstoffer samt afledt lastbiltrafik, som f.eks. levering af brændstof og varer m.m. Lastbiltrafikken med råstoffer vil primært foregå via Ribevej og videre ind til Rødekro.

I forbindelse med råstofindvindingen vil der ske en løbende efterbehandling af arealerne. Der er ikke tilladelse til at fylde gravesøerne op med jord, så søerne efterbehandles med flade brinker uden brug af muld. Der er planer om at efterlade enkelte stejle partier, som får lov til at stå uberørte efter endt indvinding. Dermed skabes rammerne for en god biodiversitet i og omkring søerne.

Det ansøgte areal ligger inden for Region Syddanmarks Råstofplan 2016, og der er ikke sket ændringer i forhold til udpegningen i råstofplan 2012.

På baggrund af VVM-redegørelsens vurderinger og konklusioner vurderes det, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø i forbindelse med råstofindvindingen. I de tilfælde, hvor der vil være en påvirkning af miljøet, er der foreslået afværgeforanstaltninger. Disse afværgeforanstaltninger vil blive indarbejdet som vilkår i den kommende råstofstilladelse. Samlet set vurderes det, at der vil kunne meddeles en råstofstilladelse inden for rammerne af råstofloven og VVM-bekendtgørelsen.

Udvalget for miljø, jordforurening og råstoffer besluttede på mødet den 21. juni 2017 at sende VVM-redegørelsen i 12 ugers offentlig høring frem til 15. september 2017, jf. regionsrådets beslutning af 20. januar 2014 om delegation til de stående udvalg vedr. kompetencen til at gennemføre høringer. Høringen blev af udvalget forlænget fra 8 til 12 uger på grund af ferieperioden.

Der er indkommet 1 høringssvar fra Aabenraa Kommune.

Høringssvar fra Aabenraa Kommune

”Der er i 2017 fundet strandtudser i en vandpyt, men der er ikke efterfølgende fundet yngel. I graveperioden er der ikke nævnt noget om lavvandede vandhuller, så den økologiske funktionalitet kan opretholdes. Det er ikke tilstrækkeligt først at lave vandhullerne i efterbehandlingen om 15 år. Kommunen vejleder gerne i forhold til placering og udformning.

En del levende hegn fjernes ved gravningen, bliver disse hegn reetableret ved efterbehandlingen?”

Regionens bemærkninger

Indvinder er forpligtiget til at sikre bestanden af strandtudser under selve indvindingen, og der vil blive stillet relevante vilkår i forhold til etablering af lavtvandede vandhuller til strandtudserne.

I forbindelse med indvindingen vil der ske gennemgravning af skel, og efterfølgende vil de levende hegn i skel blive reetableret.

Bilag 4 er administrationens opsummerende notat om hovedpunkterne. Flere oplysninger kan findes i bilag 1, VVM-redegørelsens kapitel 2 (ikke teknisk resumé). Mere detaljerede oplysninger findes i VVM-redegørelsens afsnit og bilag om de enkelte miljøforhold.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At VVM-redegørelsen for Dybvad grusgrav, som grundlag for at meddele en råstoftilladelse for området, godkendes.

Beslutning i Udvalget for miljø, jordforurening og råstoffer den 02-10-2017

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Beslutning i Forretningsudvalget den 11-10-2017

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Socialistisk Folkeparti tog forbehold.

Karsten Uno Petersen, Bo Libergren, Poul-Erik Svendsen og Marianne Mørk Mathiesen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

VVM-redegørelse, Dybvad Grusgrav, Kudsk og Dahl A/S

Grave og efterbehandlingsplan

Støjrapport

Notat om hovedpunkter

Punkt 14: Status på arbejdet med lønkrav fra tidligere BIOS-medarbejdere

17/29268

Resumé

Forretningsudvalget orienteres i denne sag om status for arbejdet med opgørelsen af lønsagerne for de overførte medarbejdere fra BIOS til Ambulance Syd.

Sagsfremstilling

Forretningsudvalget orienteres i denne sag om status for arbejdet med opgørelsen af lønsagerne for de overførte medarbejdere fra BIOS til Ambulance Syd.

På møde den 13. september 2017 blev forretningsudvalget orienteret om status pr. 6. september 2017, hvor der var afsluttet 125 sager og fremsendt 165 sager til de faglige organisationer.

Status pr. 6. oktober 2017 er, at der er afsluttet 134 sager. Supplerende kan oplyses, at 176 sager er fremsendt til de faglige organisationer og således under behandling, heraf 151 sager hvor regionen afventer tilbagemelding fra de faglige organisationer, og 25 sager hvor de faglige organisationer er vendt tilbage med bemærkninger eller ønske om yderligere oplysninger og som derfor beror på yderligere sagsbehandling i regionen.

Om de 134 sager kan oplyses, at:

- 82 sager er afsluttet med, at medarbejderen modtager et beløb til udbetaling. Det samlede beløb til udbetaling udgør 704.000 kr. efter fradrag af skat og tidligere acontoudbetalinger.
- 52 sager er afsluttet med et resultat, hvor medarbejderen skal tilbagebetale et beløb. Det samlede beløb til tilbagebetaling udgør 269.000 kr. efter fradrag af skat og tidligere acontoudbetalinger.

Regionens samlede merudgift til de 134 afsluttede sager udgør kr. 1.571.000 (før skat).

Forretningsudvalget vil på de kommende møder tilsvarende blive orienteret om status for arbejdet.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Forretningsudvalget den 11-10-2017

Til orientering.

Karsten Uno Petersen, Bo Libergren og Poul-Erik Svendsen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 15: Meddelelser

16/43336

Beslutning i Forretningsudvalget den 11-10-2017

Intet.

Karsten Uno Petersen, Bo Libergren og Poul-Erik Svendsen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 16: Eventuelt

16/43336

Beslutning i Forretningsudvalget den 11-10-2017

-

Karsten Uno Petersen, Bo Libergren og Poul-Erik Svendsen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 17: LUKKET - advokatundersøgelse

Punkt 18: LUKKET - godkendelse af salgsliste

Punkt 19: LUKKET - salg af Strandvænget i Nyborg

Punkt 20: LUKKET - arealer til trafik anlæg